

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abt. postale I grupp

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 175 (11.303)

TRST, četrtek, 19. avgusta 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji. do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

PO VČERAŠNJEM »ZADOVOLJIVEM« SREČANJU S CRAXIJEM

Spadolini bo verjetno sestavil novo vlado KD-PSI-PSDI-PRI-PLI že pred koncem tedna

Poverjeni predsednik se je sestel tudi z zastopniki trgovcev in kmetijskih združenj - Jutri
bržkone zaključni skupni sestanek z delegacijami obnavljajoče se petstrankarske koalicije

RIM — Čeprav se njegova pot k oblikovanju nove vlade še ni končala in ni mogoče vnaprej izključiti, da bi se se mogel spopasti ob kakšno nepredvideno oviro, se pa vendar zdi, da se poverjenemu predsedniku Spadolini sedaj odpira položni klanc navzdol, ki ga bo morebiti pripeljal na cilj še pred koncem tega tedna. Zaključiti bo sicer moral še krog posvetovanj z zastopniki strank, ki so se sestavljale vladno koalicijo, bržkone bo moral se privedi z njimi tudi skupni sklepni sestanek, rešiti bo moral nazadnje običajno kočljivi problem porazdelitve ministrstev, toda vse kaže, da bo mogoče v prihodnjih dneh sporočiti predsedniku republike Pertiniju, da je uspešno opravil nalogo, ki mu jo je poveril.

Včeraj je najprej sklenil vrsto srečanj z zastopniki družbeno - gospodarskih sil, da posluša njihovo mnenje.

Kriza v gospodarstvu: ponoven padec dolarja

RIM — Dolar je včeraj izgubil na vrednosti glede na vse druge valute. V Rimu so ga jutraj kotirali 1383 lir, kmalu pa je zdrknul na 1381 lir. Poprčje je znašalo po merilih UTC 1306 lir. Italijanska lira je zgubila na vrednosti do drugih valut.

Zakaj spet ta ponovni padec po prejšnjih vzponih? Strokovnjaki pripisujejo sedanje dolarješke nevede v bistvu dvema čim: enemu, na eni strani znižanju eksportnih cen, in pri drugi, na drugi strani, v ameriških bankah in drugih, kar je eden od priznanih vzrokov ameriške finančne krize. Henry Kaufman nenadoma spremeni svoje mnenje o bodočem razvoju denarnega trga v ZDA.

Kar se tiče obsejnih mer v velikih ameriških bankah je treba opozoriti, da so nekatere velike banke znižale obrestno mero na 14 odst. (pred dnevi se je 15 odst.). Obrestne mere so znižale tudi angleške in belgijske banke.

Glede Kaufmanovega stališča pa je treba povedati, da ameriški strokovnjaki povezujejo krizo na denarnem trgu s splošno gospodarsko krizo, z zmanjšanjem proizvodnje, proizvodnosti, z večanjem stroškov brezposelnosti ter hujšim davčnim pritiskom.

Kot se vedno dogaja, je padec dolarjeve vrednosti spremljal dvig vrednosti zlata. Na vseh svetovnih trgih je cena rumene kovine dosegla nekaj več kot 350 dolarjev za unco.

ne o smernicah gospodarske politike nove vlade. Sestel se je z vodstvi Zdrženja trgovcev ter sindikalnih organizacij kmetijskega sektorja. Predsednik Confindustria Orlando je bil zelo zadržan v ocenah Spadolinijevega gospodarskega programa, v

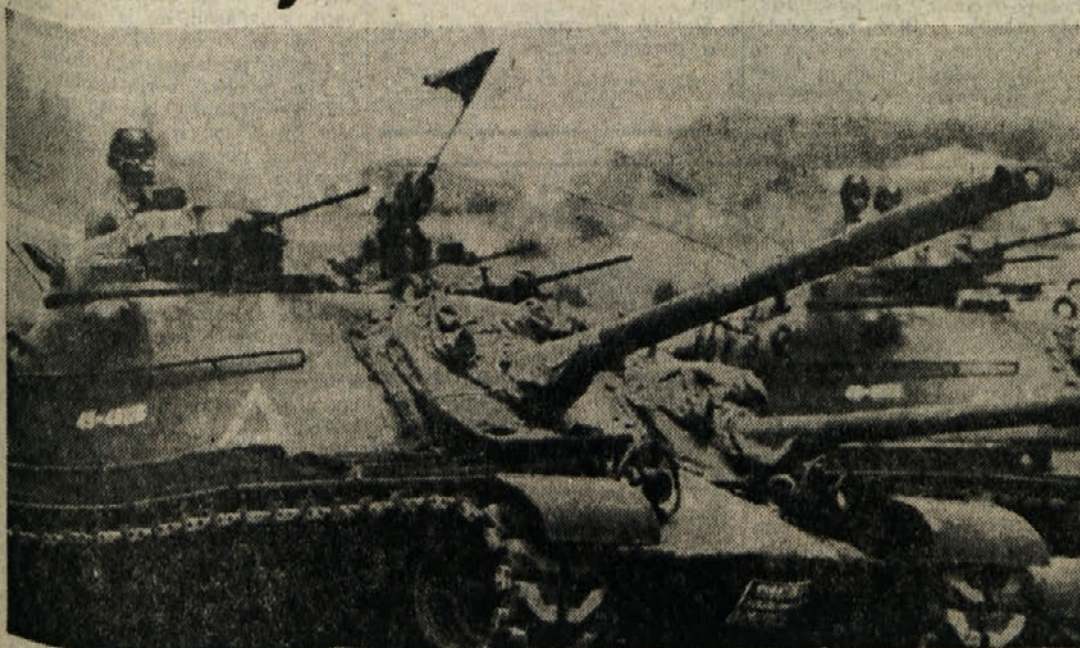
zameno za uvedbo zapečatenih blagajen je pa zahteval delno razbremenitev socialnih davkov tudi za trgovce. Zastopniki veleposrednikov, KD bliznje Coldiretti in napredne Confcoltivatori so pa izrazili predvsem zadovoljstvo, da jih je Spadolini poklical na posvet, predsednik Confcoltivatori Avolio pa je posebej pozitivno ocenil Spadolinijevo obvezo, da vključuje kmetijstvo, ki je bilo doslej vedno ob robu, v splošno politiko za ozdravitev gospodarstva.

Vsekakor najvažnejše pa je bilo srečanje, ki ga je imel mandat za sestavo vlade z uradno delegacijo PSI. Po sestanku, ki je trajal več kot dve uri, je socialistični tajnik Craxi izrazil zadovoljstvo in povedal, da so poglabili vrsto vprašanj tako glede reforme državnih družbeno - političnih ustanov, kot tudi glede družbeno - gospodarskega programa nove vlade in mednarodne politike, med drugim o sibirskem plinovodu in o priznanju PLO. Niso pa govorili o strukturi nove vlade, pri čemer je Craxi ponovil, da PSI ne zahteva formule, ampak jamstva, da bo nova vlada lahko sodelovala na trdnjavi v parlamentu.

Včeraj se je tudi sestalo pod Spadolinijevim predsedstvom vsedržavno vodstvo republikancev, ki mu je seveda izreklo vse priznanje in največjo podporo njegovim prizadevanjem za oblikovanje novega kabineta. Odobrilo je oba njegova programska dekleta, tako glede gospodarske politike, kot tudi reforme državnih institucij, pri čemer je izrecno poudarilo, da je za njuno ureditve potrebna prav tako ponovna vzpostavitev solidarnosti med petimi strankami, ki naj bi obnovile vladno koalicijo, kot korekten odnos s parlamentarno opozicijo. Tako stališče odraža bržkone željo po boljših odnosih tudi s KPI.

Poverjeni predsednik se bo danes sestel s zastopniki PSDI, PLI in KD, a bo verjetno šlo le za splošne posvete, ki bodo privedli do odgovorov za gospodarstvo vseh petih strank obnavljajoče se koalicije, ki je že ugodno izrekli o njegovih predlogih (bolj zadržani so v sindikalnih krogih, tudi zato, ker je več višjih voditeljev na dopustu, a vseeno prevladuje skepsa glede obvez, češ da so prepuščeni). Sledilo bo, morebiti že jutri, skupno srečanje delegacij petih strank, ki se bodo po vsej verjetnosti domenele tudi o porazdelitvi virov in imenih novih ministrstev, ki naj bi jih Spadolini predstavljal predsedniku republike.

Za sedaj še z ameriškimi tanki

PEKING — Zahodni opazovalci v kitajskem glavnem mestu menijo, da je bilo skupno ameriško-kitajsko sporočilo o spravi glede ameriških dobav orožja Taiwanu koristno za obe strani. Nekateri trdijo sicer, da je LRP Kitajska izrazila precejšnje kosciti v zameno za manjše popuščanje, toda drugi pripominjajo, da so tudi Amerikanci precej občutili, toda njihove obljube bo treba preveriti na resničnih dejstvih.

LR Kitajska je res obljubila, da se bo zavzemala za mirno rešitev razporeditve problema, toda zaveza, da do te rešitve pride v resnici, in sicer v najkrajšem času.

Na sliki (teletoto AP): eden s katerimi ameriški tanki, s katerimi razpolaga nacionalistična Kitajska.

Milanski razsodbi napad na vlogo sindikata

MILAN — Nedavni razsodbi milanskih sodnikov za delovne spore, ki sta pristili kljub sindikalnemu sporazumu obrat Alfa Romeo, da sprejme spet na delo 134 delavcev v dopolnilni blaginji, sta še vedno v ospredju italijanskega sindikalnega dogajanja. Do izraza je prišla težnja dela sodstva za delovne spore, da omeji ali celo izniči s tega razlago obstoječih zakonov vsako nadaljnjo sindikalno pogajanje.

To je bila ena prvih ugotovitev z včerajšnjih skupne seje lombardskih deželnih tajništvev CGIL, CISL, UIL in FLM (kovinarjev), ki so ob enem ugotovljala, da je bil sindikat že v preteklosti žrtev takih napadov, a se nikoli v taki meri in v takem obsegu.

Trditve sodstva, da ni sindikat pooblaščen za pogajanja o produktivnosti in o restrukturizaciji v podjetjih in da ne more zastopati interesov posameznikov, če ni dobil izrecnega pooblastila od vsakega delavca, uničuje deset let sindikalnih pogajanj in bi lahko sprožila sodno reševanje vsake sindikalne dejavnosti. Ob tej ugotovitvi lombardijsko sindikalno vodstvo poudarja, da bo vse družbene spore reševalo s pogajanjem in ne v sodnih dvoranah. Obenem obsoja kot nesprejemljivo tezo trditve, da vsak zastopa le sebe.

Lombardijska deželna tajništva so za prihodnji 24. avgust sklicala sejo razširjeno tudi na sindikalne predstavnike drugih kate-

gorij, na kateri bodo razpravljali o pripravah na septembrsko srečanje o »Sindikatu kot subjektu pri pogajanjih o restrukturizaciji proizvodnje s sodnih in pravnih vidikov«. Sindikalna federacija je tudi izrazila zahtevo, da vlada čimprej sprejme vladni odlok, ki bo zakonito uredil vprašanje namestitve in dopolnilne blaginje.

Po obeh razsodbah sedaj vsi pričakujejo 24. avgust, ko bo moral sodnik za delovne spore razsoditi o usodi nadaljnjih 100 delavcev obrata Alfa Romeo. V primeru, da bi se sodnik zdeloval po prejšnjih dveh razsodbah, bo to nedvomno eden najhujših udarcev celotnemu sistemu delavskih in sindikalnih odnosov.

Veliko pričakovanje vlada tudi za današnje zasedanje libanonskega parlamenta, na katerem bi morali imenovati novega državnega poglavarja. Izraelska vojska je že umaknila svoje čete, ki so strahile pred parlamentarnim poslopjem. Edini kandidat za predsedniško mesto je za sedaj falangisti Gemayel, čigar izvolitev pa še ni gotova, saj opazovalci menijo, da je preveč naklonjen Izraelu in je celo odkril izjavil, da podpira invazijo svoje države. Že samo dejstvo, da ni drugih kandidatov pa zgovorno prica v kakšnem ozračju bodo potekale volitve.

Sinoči se je sestel tudi varnostni svet OZN, ki pa ni sprejel novih resolucij v zvezi z libanonsko krizo. Delegati so se sklenili, da za dva meseca podaljšajo mandat posebnih enot OZN v Libanonu, ki zapade danes. Generalni sekretar OZN De Cuellar je predvčeršnjim obtožil Izrael, da onemogoča pripadnikom sil OZN, da opravljajo svojo funkcijo v Libanonu, da jim omejuje gibanje, ovira zveze med posameznimi enotami in podobno. V De Cuellarjevi poročilu je tudi rečeno, da Izraeli vojski vdrijo v hiše, ki so

pod nadzorstvom sil OZN in celo uničujejo njihova oporišča. Tel Aviv obtožuje tudi, da žel ustvariti neke vrste lastno oblast na zasedenem območju ali pa oblast Izraelcem naklonjenih libanonskih grupacij.

Se ena vest. Zadnja preiskava javnega mnenja v Izraelu potrjuje, da vojna v Libanonu ni škodovala popularnosti Likuda, zveze desničarskih strank premiera Beginja. V primeru volitev bi namreč ta koalicija pridobila kar deset novih sedežev v izraelskem parlamentu.

V Bombayu upor policije

BOMBAY — Protest banbhayških policistov, ki zahtevajo višje plače, se je včeraj izrodil v prvi oborožen upor, v katerem sodeluje večji del 22 tisoč policijskih agentov tega največjega indijskega mesta. Vojska in polvojaški oddelki so dobili ukaz, naj streljajo brez opozorila na uporne policiste.

NEW YORK — »Skraini čas je, da dokončno odpravimo vse ovire za osvoboditev palestinskega ljudstva, ki je z izraelsko ekspanzijo ogroženo v samem svojem bistvu. Ni več mogoče mirno gledati, da temu ljudstvu onemogočajo pravice, ki jih imajo vsi drugi narodi in to v času, ko so samoodločba, neodvisnost, svobodni razvoj in človekove pravice postali ideali vrednoti človeštva.« To je izjavil vodja jugoslovanske delegacije na posebnem zasedanju generalne skupščine OZN o Palestini, veleposlanik Milijan Komatina. Tudi tokrat, je dejal Komatina, si Izrael z grobo silo prizadeva izbrisati palestinsko

ljudstvo in zatreti njihov pravični boj za neodvisnost, pri čemer menijo, da bo svoj cilj najlažje dosegel, če bo onemogočil palestinske borce.

Milijan Komatina je pojasnil pogled Jugoslavije glede rešitve bližnjazhodne krize in poudaril, da se Jugoslavija zavzema za brezposojen umik Izraela z vseh arabskih in palestinskih ozemelj, zasedenih po 5. juniju leta 1967, vključno tudi Jeruzalema, zagotovitve neodtujljive pravice palestinskega ljudstva do samoodločbe, neodvisnosti in suverenosti ter lastnega države, priznanje PLO kot edinega predstavnika palestinskega ljudstva, priznanje vsem državam z območja bližnjega vzhoda pravico do varnega življenja in samostojnega družbenega razvoja, vrnitev palestinskih beguncev na svoje domove in da je treba bližnjazhodno krizo reševati na podlagi sklepov OZN. (dd)

Napadi iraškega letalstva na terminal otoka Kharg

BAGDAD — Iraška letala so ponovno bombardirala iranski naftni terminal na otoku Kharg. Za sedaj so prizanesla tankerjem, a kot nam je vabil irski minister za informacije Gassen, bi lahko že v kratkem umaknili irski letalstvo, da bi do potopili vsako ladjo, ki bo plula proti Khargu. V Teheranu te grožnje ne jemljejo resno in trdijo, da so le propagandna gesta.

S SPLOŠNIM NAPADOM NA RADIJSKO POSTAJO

Vojska je dokončno zatrla upor na Sejšelskih otokih

Kaže, da upor ni bil naperjen proti predsedniku Reneju - Za sedaj ni znano, koliko žrtev je terjal napad vojske na radijsko postajo

(Dopisnik Dela
za Primorski dnevnik)

NATROBI — Kot je zgodaj popoldne sporočila sejšelska tiskovna agencija SAP, so predsedniku Albertu Reneju zveste sejšelske ljudske obrambne sile znova zavzele radijsko postajo, ki so jo od včeraj zarana držali uporni vojaki in podčasniki, pod vodstvom narednika Georgesa Nicholasa, ter grozili, da bodo pobili 239 zajetih talcev, če ne bodo odstavili nekaterih neprijetnih vojaških poveljnikov. Sporočilo obrambnih sil pravi, da v celoti nadzorujejo razmere na otoku v zahodnem delu Indijskega oceana in da bo pozneje nagovoril 65.000 prebivalcev sam predsednik Rene.

Sejšelske ljudske obrambne sile, ki štejejo kakih 600 mož in jih ura kakih 200 Tanzanijcev, so očito sprožile splošni napad na radijsko postajo opoldne, ker je bilo malo pred tem slišati po Victoriji oglašujoče streljanje iz pusk in havbič.

V sporočilu obrambnih sil je rečeno, da je upor sprožila manjša skupina »neodgovornih vojakov« v

vojaškem oporišču Union Valle nedaleč od prestolnice Victorije, ki so nato prevzeli nadzorstvo nad novim pristaniščem in radijsko postajo, pa tudi drugimi zgradbami. Čeprav so lokalne sile pod vodstvom višjih častnikov naglo reagirale, pravi uradno sporočilo, da so se bale napasti, ker so imeli uporniki v rokah večje število ljudi, to je osebja radijske postaje, zajetih talcev in drugih. Po nekaterih vesteh naj bi uporniki držali v rokah tudi pet nedavno obsojenih tujih plačancev, od katerih so štirje čakali na smrt z obočanjem, eden, v Kranju rojeni južnoafriški agent Martin Dolinšek, pa bi moral obseči 20 let. Uporniki so hoida grozili izpustiti te plačance, če bi jih vladne sile napadle, ena zadnjih zahtev upornikov je bila tudi ta, da im pod zaščito talcev dovolijo oditi iz dežele, najbrž v Južno Afriko, ki so jo po nekaterih vesteh zaprosili za vojaško pomoč.

V sporočilu obrambnih sil je tudi rečeno, da so se bali napasti radijsko postajo, ker so uporniki zagrozili, da bodo poglali v zrak novo

pristanišče in več drugih zgradb in institucij, ki da so jih bili zamenjali. Toda naposled so lokalne sile izvedle napad in po vrsti zavzele pristanišče, telefonsko in telekcentralo, osrednjo policijsko postajo, vojaško oporišče Union Valle in naposled se samo radijsko postajo, kjer je sedež sejšelske tiskovne agencije, ki je kmalu zatem posredovala vest o uničenju upora. Vojaško sporočilo pravi, da so »mnogo upornikov prišlo, a da jih je »peščica« se na begu in da zato zdaj poteka operacija čiščenja v Victoriji in njeni bližnji okolici, to je po zaraščnem otoku Mahéju, kjer so se po sprotiletem udaru nekaj časa skrivali tudi bel plačanci. Ljudske oborožene sile so objavile, da bodo kar se da naglo znova vzpostavile mir v deželi, vendar pa so naslednjih 24 ur podaljšale po »naslednjem uro in pol« prebivalstvo, naj bo mirno, naj ostane doma in posluša sejšelski radio.

Pozneje popoldne naj bi po radiu spregovoril sam predsednik Rene, ki se je bil sinoči vrnil s sosednjega otoka Amirantes, kjer je bil v času upora na obisku, ter »davi stopil v stih« z uporniki, prek te »ona, ki ga je prenašal radio. Uporniki, ki so ga sicer klicali »papa«, kar je priljubljen vzdevek predsednika, so mu prenesli svoje zahteve, ki pa jih je zavrnil. Tudi poznejša pogajanja dveh članov vlade niso prinesla uspeha. Zato je predsednik Rene, ki je vrhovni poveljnik vojske, ukazal splošni napad.

Za zdaj še zmerom ni znano, kaj je bilo v ozadiju upora, ostaja še naprej v veljavi prva verzija, po kateri vojaki pod vodstvom narednika Georgesa Nicholasa niso hoteli srmagovati predsednika Reneja, ampak so samo zahtevali odstop nekaterih častnikov, ki da so ravnovali z njimi kot s svinjami, ter dveh članov vlade, po vsej priliki polkovnika Ogilvyja Berouisa, ministra za notranje zadeve in varnost, ter hkrati poveljnika vojske ter Jamesa Michela, ministra za informacije ter hkrati načelnika štaba. Med častniki, katerih odstop so terjali, pa je bilo najbrž tistih pet maorjev, za katere so zajeti bili plačanci na nedavnem procesu v Victoriji rekli, da »jih numeravali pobiti« zaradi njihove brezobzirnosti.

Za zdaj se ni znano, koliko je bilo žrtev med včerajšnjim splošnim napadom na radijsko postajo, v kateri so bili uporniki zabarikirani s talci, vendar so predstavniki ve epopisane ZDA, ZSSR, Velike Britanije, Francije, Kitajske in LDR Koreje, ki so na otoku, izjavili, da so bili tuji zunanji nevarnosti. Toda med talci so bili bojda tudi tuji turisti, ki prinašajo deželi največ deviznih dohodkov in največ prihajajo iz Južne Afrike.

TIT DOBERSEK

Na zemljevidu so razvidne države, v katere naj bi se umaknili pripadniki PLO po odhodu iz Bejruta (Teletoto AP)

NA POSEBNEM ZASEDANJU SKUPŠČINE OZN

JUGOSLAVIJA ZAHTEVA SPOŠTOVANJE PRAVIC PALESTINSKEGA LJUDSTVA

NEW YORK — »Skraini čas je, da dokončno odpravimo vse ovire za osvoboditev palestinskega ljudstva, ki je z izraelsko ekspanzijo ogroženo v samem svojem bistvu. Ni več mogoče mirno gledati, da temu ljudstvu onemogočajo pravice, ki jih imajo vsi drugi narodi in to v času, ko so samoodločba, neodvisnost, svobodni razvoj in človekove pravice postali ideali vrednoti človeštva.« To je izjavil vodja jugoslovanske delegacije na posebnem zasedanju generalne skupščine OZN o Palestini, veleposlanik Milijan Komatina. Tudi tokrat, je dejal Komatina, si Izrael z grobo silo prizadeva izbrisati palestinsko

ljudstvo in zatreti njihov pravični boj za neodvisnost, pri čemer menijo, da bo svoj cilj najlažje dosegel, če bo onemogočil palestinske borce.

Milijan Komatina je pojasnil pogled Jugoslavije glede rešitve bližnjazhodne krize in poudaril, da se Jugoslavija zavzema za brezposojen umik Izraela z vseh arabskih in palestinskih ozemelj, zasedenih po 5. juniju leta 1967, vključno tudi Jeruzalema, zagotovitve neodtujljive pravice palestinskega ljudstva do samoodločbe, neodvisnosti in suverenosti ter lastnega države, priznanje PLO kot edinega predstavnika palestinskega ljudstva, priznanje vsem državam z območja bližnjega vzhoda pravico do varnega življenja in samostojnega družbenega razvoja, vrnitev palestinskih beguncev na svoje domove in da je treba bližnjazhodno krizo reševati na podlagi sklepov OZN. (dd)

Napadi iraškega letalstva na terminal otoka Kharg

BAGDAD — Iraška letala so ponovno bombardirala iranski naftni terminal na otoku Kharg. Za sedaj so prizanesla tankerjem, a kot nam je vabil irski minister za informacije Gassen, bi lahko že v kratkem umaknili irski letalstvo, da bi do potopili vsako ladjo, ki bo plula proti Khargu. V Teheranu te grožnje ne jemljejo resno in trdijo, da so le propagandna gesta.

ZANIMIVA POBUDA TV MREŽE ABC

Ameriška televizija o življenju v SFRJ

ABC je odkupila pravice za prenos zimske olimpiade v Sarajevu

NEW YORK — Ameriška televizijska mreža ABC je minulo nedeljo prikazala polno oddajo o Jugoslaviji pod naslovom »Jugoslavija — vsi enotni«. Oddaja se je dotaknila značilnosti sodobnega življenja in zgodovine Jugoslavije.

Televizijsko oddajo o Jugoslaviji, ki so si jo ogledali milijoni gledalcev po vsej Ameriki, so pripravili na podlagi enournega televizijskega filma, ki ga je jugoslovanska televizija pripravila za nastop v Lincolnovem središču v New Yorku pred nekaj več kot letom dni. Mreža ABC je naredila izbor, dolg okoli 25 minut, in film prilagodila okusu ameriškega gledalca. Oddaja je ameriška javnost zelo dobro sprejela, še posebej pa jugoslovanski izseljenci v ZDA. Pri oblikovanju te oddaje je SFRJ je sodeloval tudi jugoslovanski kulturno - informativni center v New Yorku. TV mreža ABC je odkupila tudi pravice za prenos zimske olimpiade, ki bo v Sarajevu leta 1984, tako, da bodo sedanje posnetke o Jugoslaviji lahko koristno uporabili tudi v prihodnje. (dd)

Uradnem in prijateljskem obisku v Nepal. Na tamkajšnjem letališču so Radovana Vlakovića in druge člane jugoslovanske delegacije pričrno pozdravili nepalski premier Bahadur Thapa in številni drugi predstavniki te neuvrščene in prijateljske države. Uradni pogovori so se začeli sinoči, danes pa bo Radovana Vlakovića sprejel nepalski kralj Birendra.

Tamkajšnji opazovalci pričakujejo, da bosta obe strani izmenljiva mnenja o sedanjih mednarodnih razmerah in posebej o dejavnosti neuvrščenih držav ter pripravah na 7. konferenco na vrhu. Nepalsko-jugoslovanski pogovori bodo nedvomno zajeli tudi dvostranske gospodarske in druge medsebojne stike. (dd)

Opozicija nasprotuje skorajšnji zairski »volilni farsu«

BRUSELJ — Zairska opozicijska stranka Združenje za demokracijo in družbeni napredek je v Bruslju obsodila »izrazito protidemokratski značaj splošnih volitev«, ki bodo septembra v Zairu. Z volilno farsu, pravijo pripadniki te stranke, skuša kinaški režim pridobiti naklonjenost in finančno podporo zahodnih držav.

PO MNENJU DEŽELNEGA TAJNIKA PSI GIANNIJA BRAVA

«Obnoviti dosedanje deželno večino tudi s sodelovanjem Liste za Trst»

Odklanja pa možnost, da bi LpT od zunaj podpirala deželni odbor iz samih predstavnikov KD v zameno za zunanjo podporo kršćanske demokracije manjšinskim odboroma LpT in laiko-socialistov v Trstu - Pobuda PSDI za nadaljevanje pogajanj

S prihodnjim tednom se bodo nadaljevala pogajanja za rešitev krize na deželi po odstopu Comelli-jevega odbora, ki so ga sestavljali predstavniki KD, PSI, PRI, PSDI in PLI in ki je poleg tega užival še zunanjo podporo SSK. Po sestankih med predstavniki laičnih in socialističnih sil in Liste za Trst ter med LpT in kršćansko demokracijo, ni politična kronika zabeležila drugih srečanj med političnimi silami. Razprava pa se kljub počitniškemu obdobju nadaljuje.

Včeraj je vanjo posegel deželni tajnik socialistične stranke Gianni Bravo z dolgo izjavo. Problem Trsta, ugotavlja, je s krizo deželne odbora, ki jo je sprožil kršćanska demokracija, potem ko je bil dosežen sporazum med Listo za Trst ter laičnimi in socialističnimi silami za upravljanje pokrajine in njene glavnega mesta, postal problem deželne dimenzije. Potem ko negativno in tudi polemično ocenjuje pobudo, ki jo je sprejel KD, deželni tajnik PSI poudarja potrebo po obnovitvi enotnosti med strankami petlantske večine v tem zadnjem delu zakonodajnega obdobja; do tega mora priti, zatrjuje, tudi zato, ker je bilo delo odbora, ki ga je podpirala pred nedavnim razpisom večina, vselej pozitivno. Stranke, ki so prispevale za oblikovanje sedaj razpisnega odbora, pravi še Bravo v tiskovnem poročilu, se morajo spet najti tudi s sodelovanjem Liste za Trst.

Pri tem ugotavlja, da gre za stranko relativne večine v glavnem mestu dežele Furlanije - Julijske krajine. Deželni tajnik PSI pa vsekakor izraža negativno oceno o možnosti, ki se je porodila v vrstah liste, po kateri naj bi LpT od zunaj podpirala novi deželni odbor, ki bi ga sestavljali sami predstavniki kršćanske demokracije, v zameno za zunanjo podporo KD na tržaški občini in pokrajini. S takim zadržanjem, ugotavlja še Bravo, Lista za Trst priznava začasnost v Trstu doseženega sporazuma; iz tega zato izhaja možnost, da bi prišlo do oblikovanja homogenih večin tako na deželi, kot v tržaških krajevnih upravah.

Tudi socialdemokrati se zavzemajo, da bi na deželi obnovili dosedanje petlantsko večino. S tem v zvezi je deželni tajnik stranke Zucali včeraj napovedal, da bo PSDI dala pobudo za vstop seštankov z namenom, da bi prišlo do ponovnega sodelovanja med strankami dosedanje večine, ki je začela v izbor po sestavi manjšinskih odborov med Listo za Trst ter strankami laičnega in socialističnega bloka v tržaški pokrajini.

Za rešitev tega vprašanja, ki ga predstavlja deželna kriza, pa bo vsekakor treba počakati na nadaljevanje pogajanj, saj se stališča strank med tem niso spremenila. Lista za Trst ter laične in socialistične sile so na dosedanjih pogajanjih potrdile veljavnost v Trstu doseženega sporazuma, na osnovi katerega sta bila na občini in pokrajini izvoljena manjšinska odbora; vsekakor gre za sporazum, ki je časovno omejen do novih deželnih volitev, ki bodo spomladi prihodnjega leta; v primeru, da bi ga kdo od podpisnikov hotel spremeniti, bi sporazum avtomatično propadel.

Ravno tako je Lista za Trst na sestanku s kršćansko demokracijo izključila možnost, da bi tudi sama sodelovala v deželnem odboru v tej sicer iztekaajoči se zakonodajni dobi; izključila je tudi možnost, da bi sodelovala v katerikoli organski večini na deželi in potrdila obvezo, da bo spoštovala sporazum z laiko-socialisti na krajevni ravni.

V prihodnjih dneh se bo položaj gotovo razvil; upati pa je vsekakor, da se bo kriza kmalu končala, saj je v deželi še toliko velikih problemov, ki čakajo na rešitev (reševanja katerih se sedanjí razpisni odbor, ki je ostal na svojem mestu le za redne in tekoče zadeve, sploh ne more lotiti), od katerih je v veliki meri odvisna prihodnost dežele.

Koliko zapravljamo na leto za tobak

Osnrednji zavod za statistiko zbira in objavlja tudi podatke o tem, kje in koliko tobaka pokadimo na leto v Italiji. Najbolj strastni so kadilci v avtonomni pokrajini Bocen, kjer so lani pognali v dim za 104.866 litr tobaka (seveda v poprečju in brez tihotapstva) na glavo. Na drugem mestu so prebivalci Doline Aoste z 92.000 litr stroška na glavo. Naša dežela je na tretjem mestu (90.000 litr na glavo) in takoj za nami je Tridentinsko - Gornje Poadižje z 89.918 lirami na glavo. Na zadnjem mestu v lestvici je dežela Bazilikata, kjer znaša letni poprečen strošek za tobak »le« okrog 52.000 litr.

Tudi letos nadzorna služba pred solami

Zainteresirani upokojenci naj vložijo prošnjo do 15. septembra

Kot smo svoj čas že poročali, bodo tudi letos uvedli pred osnovnimi in nižjimi srednjimi šolami nadzorno službo, ki jo bodo opravljali upokojenci in priletni občani.

Vse zainteresirane opozarjamo, da zapade rok za vložitev prošnje 15. septembra. Prošnjo je treba izpolniti na posebnih obrazcih, ki so na razpolago na sedežih občinskih izpostav. Prošnjo lahko vložijo vsi, ki so 30. avgusta lani dopolnili 55. leto starosti, z izjemo tistih, ki imajo redno zaposlitev ali pa so šli predčasno v pokoj na osnovi zakona 336/70.

Lestvice prosilcev bodo nato sestavili rajonski sveti, ki bodo dali prednost prebivalcem rajonov, kjer se nahajajo šole, pred katerimi bodo uvedli nadzorno službo. Za službo pred slovenskimi šolami pa bodo imeli prednost tisti, ki obvladajo slovenščino. Pri sestavljanju lestvice bodo upoštevali tudi ekonomske razmere prosilcev. Plača bo znašala 3.000 litr za vsako službeno izmeno (prihod ali odhod solarjev).

Tržaška Krajevna zdravstvena ustanova je objavila javni razpis za šestmesečno službo za eno mesto vodilnega sodelavca, eno za pomočnika in deset za uradnika - strojepisca. Rok zapade polnočne dne 1. septembra 1982. Vse informacije na oddelku za osebe, Ul. Stuparich 1, III. nadst., soba 38.

Važno obvestilo dvolastnikom

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem področju, naj pravočasno predložijo prošnje. V ta namen naj se javijo v pisarni Kmečke zveze - Ul. Cicerone 8/B, pritičje med uradnimi urami (od 8. do 14., ob četrtkih od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. S seboj naj prinesejo dvolastniško knjižico ter številke parcel. Poleg osebnih podatkov je namreč treba navesti v prošnji številke parcele, na kateri nameravajo sekati, katastrsko občino, pod katero parcela spada ter površino parcele in količino drv. Prošnjo bomo sprejemali do 20. avgusta 1982.

USTREZNI ODLOK MORA PREFEKT ŠE PODPISATI

KMALU JE TREBA PRIČAKOVATI DA BO CENA MLEKA POSKOČILA

Pred dnevi je bil namreč podpisan sporazum, na osnovi katerega bo živinorejec od zadrage prejel 475 litr (prej 452) za liter mleka - Cena prodaje na drobno se bo zato povisala

Na sedežu odbornosti za kmetijstvo v Vidmu je bil pred dnevi podpisan dogovor o novi ceni mleka za drugi semester letošnjega leta. Do govora, ki so ga podpisali industrijski, zadrage in rejci določa, da bo nova cena mleka znašala pri literu 475 litr (z davkom IVA) za liter (prej 452 litr); vsekakor pa bo vstopila v veljavo šele potem, ko bo prefekt izdal odlok o novi ceni mleka in potrosnjo.

To pomeni, da se bo cena mleka v prodaji na drobno povisala, v sedanjem trenutku pa ni mogoče reči koliko. 475 litr je namreč vsota, ki jo bo kmet prejel za vsak liter mleka, ki ga bo oddal zadrugi; za primer naj navedemo, da kmetje s Krasa sedaj oddajajo mleko zadrugi Latterie Friulane, nekateri pa ga tudi prodajajo na drobno; cena za liter pri prodaji na drobno se suče okrog 600-700 litr, ko pa bo enkrat začela delovati tudi Zadruga mlekarstva na Colu, bo prodaja na drobno prepovedana in vse mleko s Krasa bo moralo v zadrugo mlekarstvo.

Ko se govori o ceni mleka, se vedno odpira vprašanje živinorejca, oziroma vprašanje, zakaj je živinorejce ne samo na Krasu, ampak tudi v vsej Furlaniji, kjer ima gotovo boljše razvoje pogoje, v hudi krizi. Kmetje imajo v hlevih vedno manj glav živine, tako stanje pa se iz dneva v dan slabša. Eden od razlogov je tudi prenikanje cene mleka, saj so stroški za vzrejo živine tako visoki, da jih ni na noben način mogoče kriti. Ti stroški pa so na Krasu še mnogo višji, kot pa drugod v naši deželi; pomislimo na to, da mora kmet kupiti vsa močna krmila, katerih cena z današnjo inflacijo raste iz dneva v dan.

Ko pa se govori o živinorejci in o njenih problemih pa je treba vsekakor postaviti na zatonjo lokalno politiko do vseh teh probleme

mov. Italija namreč raje uvaža mleko iz severnih držav Evrope, kjer je ZR Nemčije, kjer ga plačuje po izredno nizkih cenah, kot pa da bi vložila večjo pozornost problemu živinorejstva sektorja. Z rešitvijo katerih bi vsekakor dosegla konkretne dolgoročne rezultate.

V Ul. Crispi bo na strani lihih hišnih števk, od hišne številke 39 do Ul. Gatterij, od delavnikov, od 8. do 17. ure prepovedano parkirati vozila zaradi popravil enega od tamkajšnjih poslopij.

KONEC MESECA ZAPADEJO DELOVNE POGODBE ŠTEVILNIH OPERATERJEV

Zagotoviti je treba kontinuiteto služb za oskrbo handikapirancev

Danes sestanek predstavnikov KZE s predsednikom pokrajine Komunistična partija predlaga izredno sklicanje pokrajinskega sveta

Oskrba handikapirancev v našem mestu bi utegnila biti v kratkem močno okrnjena, če ne bo pravočasnih ukrepov. Konec meseca zapadejo namreč delovne pogodbe nekaj desetimam operaterjev, ki se ukvarjajo z različnimi oblikami vključevanja handikapirancev v družbo in v delo. Težave izhajajo predvsem iz pomanjkanja koordinacije med različnimi strojnimi ustanovami, to je občino, pokrajino, deželo in krajevno zdravstveno enoto, tudi zaradi tega, ker sta bili novi upravi na občini in pokrajini nameščen še pred kratkim, vmes pa je še čas dopustov. Na KZE sicer zagotavljajo, da so že takoj

po sestavi novega pokrajinskega sveta zahtevali sestanek, ki ga pa do sedaj še ni bilo zaradi nekaterih nesporazumov. Pristojna pokrajinska odbornica Paludettova pa zagotavlja, da bodo našli rešitev v najkrajšem času. Vsekakor pa se bodo danes jutraj člani upravne komisije KZE (v odsotnosti predsednika Pangherja) sestali s predsednikom pokrajine. Očitno je, da bi poiskali ta ko sporazumno rešitev, ki bi preprečila, da bi številni handikapiranci ostali brez ustrezne oskrbe.

O vprašanju, povezanosti z oskrbo handikapirancev in porabnikov centrov za umsko zdravje sta pred dnevi razpravljali komunistični svetovalski skupini v skupščini KZE in v pokrajinskem svetu. Med drugim so vzeli v pretes začetek novega programa s prispevkom Evropega socialnega sklada, popolno izvajanje deželne zakona 87 iz lanskega leta. Še posebno pa seveda problem, ki jih je treba rešiti do 31. avgusta zaradi zapadlosti delovne pogodbe operaterjev. Glede slednjih problemov sta svetovalski skupini KPI soglasno poudarili, da je treba na vsak način zagotoviti kontinuiteto služb in ohraniti osebe na sedanjih ravni, ko pa so potrebe handikapirancev tolikšne. KPI soglasa s potrebo, da bi pred koncem meseca sklicali posebno sejo pokrajinskega sveta, na kateri bi obravnavali ta vprašanja ter sprožili ukrepe za vsaj začasno rešitev. Po mnenju svetovalskih skupin KPI so dani vsi pogoji - če se smotno in koordinirano uporabijo razpoložljiva finančna sredstva - da se ohranijo dejavnosti v korist handikapirancev v okviru centrov za umsko zdravje in CEM, da se zagotovi obstoj centrov za zaposlovanje in službe za vključevanje handikapirancev na delo v okviru same pokrajinske uprave. Skratka, treba bo postaviti temelje - in to ne samo na predlagani seji pokrajinskega sveta, ampak tudi v bodoče - za organsko rešitev vseh problemov, ki so povezani z oskrbo handikapirancev in drugih emarginiranih občanov.

Do arretacije je prišlo, ko so približno ob 7. uri nekateri bolniki javili, da so bili okradeni. 67-letni Giovanni Pelin iz Goriske ulice 3 je javil, da mu je zmanjkala ura, 21-letni Davide Prelessy iz Ul. Pasteur 39 ni našel več denarice, v kateri so bili dokumenti in 25.000 litr, 42-letni Angelo Valentini iz Ul. Segantini 6 pa ni našel več denarice s 150.000 lirami in z dokumenti, 70-letni Anni Sabadin iz Ul. della Tesa 17 sta zmanjkala ura in etui z očali, 72-letni Anni Federici iz del. Orlogio 6 pa je zmanjkalo 60.000 litr.

Ko so bolniki javili, kaj vse jim je zmanjkalo, so agenti letkega oddelka uvedli preiskavo.

V predalu bolnice Arielle Zippone so našli del ukradenega in sicer ura, osebno izkaznico in določeno vsoto denarja. Zipponeja je že imela opraviti s sodnimi oblastmi in je med drugim narkomanka, saj je bila v bolnici prav zaradi zastrupitve.

Trk med vespama

Predsedničnim so z rešilcem Rdečega križa pripeljali v bolnico 24-letno bolničarko Patrizio Pappalardo, ki stanuje v Ul. Molino

a Vento 111/1; 21-letno trgovsko

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

Konec meseca mednarodni tečaj o prevoznih v EGS

Na pobudo Inštituta za preučevanje prevoznih v Evropski gospodarski skupnosti bo v času od 31. avgusta do 10. septembra na tržaški univerzi tradicionalni mednarodni tečaj o organizaciji prevoznih v združenji Evropi, ki bo letos dosegel svojo 23. ponovitve. Tečaj se bo udeležili številni izvajalci s tega področja iz vseh dežel članic evropske deseterice, ter opazovalci iz drugih evropskih držav. Dne 26. avgusta bodo organizatorji tečaja priredili v častniškem krogu tiskovno konferenco na kateri bodo obrazložili program letosnjih seminarjev.

TOLIKO PRIČAKOVANEGA DEŽJA ŠE VEDNO NOČE IN NOČE BITI

Suša hudo prizadela vinogradnike

Listje na trtah že rjavi - Škoda tudi po toči - Kaj nameravajo pristojne oblasti?

Ce tja do konca prihodnjega tedna na dež ne bo temeljito razmočil vinogradov, potem bo letošnja trgatva mnogo skromnejša, kot bi bilo

sicer mogoče sklepati po ugodnem razvoju vremenskih razmer, dokler ni nastopila zdajšnja huda suša. Temu ustrezno bo seveda tudi manj

sladke kapljice, čeravno ne bo slaba, obiskovalci osmic bodo pri krajsani, a obračuni kletarjev bodo splošno nepovoljni. Najbolj zaskrbljeni so pa tisti trtorci, in ni jih tako malo, ki jih je prizadela tudi toča in v nekaterih primerih sklestila skoraj do 50 odstotkov zrelih jagod.

Nasi pridni gojitelji vlagajo torej v teh dneh vsa svoja upanja v padavine. Sicer pa »kmet živi vselej in samo od upanja«, kakor nam je grenko naglasil Alfonz Guštin v Coli, ki smo ga, kot se drugih pet vinogradnikov, zmotili pri delu in povprašali, kakšna se kaj kaže vinska letina. »Čelo žalostno kaže«, je odvrnil. Na trtah je zapazil vse vrhove listov, pod njimi pa od padlih listov. K sreči to ni bilo toče. Toda suša ni stisnila le trte, uničila je otavo, druge kosnje sploh ni bilo, govedo nima na pašni skraj nič več za pod zob. Guštin, ki kot vinogradnik prideluje prvenstveno teran pa drugače še domačo malvazijo in vitovsko grganjo, je pripomnil, da v takšnih razmerah človeka mine vsako veselje do dela, in se še vprašal, kaj pravzaprav delajo pri pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu; kot da ne bi bilo ujmne, kot da ne bi bilo kmetov. Ali ne bi kazalo, da bi za kmetovalca pokazali kaj več zanimanja, vsaj takrat, ko je v težavah?

Kaj pa je menil Zoran Parovel iz Mačkoli? Predsedničnim je bilo nekaj dežja in še ta je zmočil le kaka dva prsta vinogradniških površin, ki jih je nato burja brž posušila. Suša je taka, da jo občutijo celo trte v Osapiski dolini. Cesar ljudje v teh krajih ne pomnijo. Če bo v kratkem zares kaj poštenega dežja, bo letina zadovoljna, drugače pa ... Parovel, ki goji malvazijo, merlot, savinjo in refosk, katerim je prizanesla vsaj toča, je še povedal, da je suša močno prizadela tudi druge pridelke: če hočejo reči za zimo, jo je treba temetijo zalivati, z vodo pa so že itak problemati.

Med tiste, ki jih je poleg sedanjih sušnih dni okusovala tudi toča, so dani Danilo Lupinc iz Praprota. Ledeni zrna so mu uničila v poprečju kakih 30 odstotkov grozdja, zdaj pa navrh še dolgotrajna suša; saj dežja kar noče in noče biti; če se moč pojavi v prihodnjih osmih dneh, potem bo le še kaj upanja, v nasprotnem primeru bo za trgatve slabo kazalo. Lupinc goji pretežno teran in refosk, med belimi sortami pa malvazijo in vitovsko grganjo.

Tudi na Piščancih nad Rojmanom so predsedničnim veselo rži v temne oblake, nato pa samo dežek, ki ga je toliko ni bilo, da bi prah izplnil. Tako nam je dejal Anton Bole s pripombo, da so njegove trte kapljice dežja zadnjič zmogle pri nekaj dveh tednih na polju. Če takrat je trajalo le pol ure, se trte popravijo, bo potreben vsaj en dan dobrega dežja, drugače jih bo treba začeti ročno zalivati, toda vodnega prisaška je na Piščancih malo in malo je tudi štiri. Bole je dejal, na kolikšno letino, toča pospravlja 20 do 25 odstotkov grozdja, sicer pa na trtah ni zapazil znakov odjida ali peronosporne obete, da se letina še kar dobro leje, če se suša ne bo še nadaljevala. Skrajni čas je že, da pride dež, saj liste ponekod že odpada, a jagode izgubljajo sok in se tako sušijo. Zigon prideluje refosk, domačo malvazijo in pa istrsko malvazijo, drugače pa naleti v zgornji občini še na merlot in vitovsko grganjo.

Kaj pa v Miljskih hribih? Razmere niso tu nič boljše: Piero Crevatini je pojasnil, da je suša segla kar 60 do 70 centimetrov globoko v zemljo, predsedničnega dežja pa je bilo za nekaj borih kapljic. Zaradi pomanjkanja vlage so trte začele srkati sok iz jagod, liste je že znatno porumnelo. Podobno se dogaja z drugimi kulturami. Je pripomnil Crevatini in se hudoval, ker občinska uprava še ni določila nove cene za vodo. Vode sicer ne pramenuje, je nato priznal. Piero, toda kako naj razvija svoje nasade, če ne vem, koliko bom potem moral odšteti za namakanje? Do sedaj je vodo pletal po 200 litr pri kubičnem metru, čul pa je, da jo bo v bodoče moral plačevati po 1.400 litr.

Še marsikateri vinogradnik bi vprašali, kako in kaj nemno pa, da je slika, kakršna izhaja iz gornjih razgovorov, dovolj jasna in zgovorna. (dg)

Sekcija komunistične partije Zorbo Kralj iz Trebč izreka globoko sožalje družini ob smrti Anne Lia.

Pisma uredništvu

Še o strešicah v telefonskem imeniku

Splošno uredništvo!

Pismo uredništvu z dne 17.8.1982, v katerem V. M. opozarja na pomanjkanje »strešic« v slovenskih imenih v telefonskem imeniku, odpira (hvalevredno!) vsekakor zgoščeno in aktualno vprašanje, ki mu morda zaradi površnosti in nedoslednosti posvečamo vse premalo pozornosti.

Je že res, da v telefonskem imeniku zasledimo le en slovenski primerek »strešice«, vendar pa ni to osamljen primer, saj so pravilno napisana imena nekaterih ustanov in podjetij (npr. Tržaška kreditna banka, Založništvo tržaškega tiska, Tržaška knjigarna). Iz tega bi se dalo sklepati, da s strani ustanove SIP ni prejel nobene informacije o »stresicah« v slovenskih imenih! Preverjajo v imeniku točnost svojega naziva in zahtevajo od SIP, naj v prihodnji daji popravila vnapre in v celoti upošteva uradno izvirno obliko. Glede tega imam tudi osebno izkušnjo: pred leti ni bil moj primerek točno napisan, zato sem napisal pismo na pomanjkanje »strešic« v slovenskih imenih v telefonskem imeniku, odpiram (hvalevredno!) vsekakor zgoščeno in aktualno vprašanje, ki mu morda zaradi površnosti in nedoslednosti posvečamo vse premalo pozornosti.

Je že res, da v telefonskem imeniku zasledimo le en slovenski primerek »strešice«, vendar pa ni to osamljen primer, saj so pravilno napisana imena nekaterih ustanov in podjetij (npr. Tržaška kreditna banka, Založništvo tržaškega tiska, Tržaška knjigarna). Iz tega bi se dalo sklepati, da s strani ustanove SIP ni prejel nobene informacije o »stresicah« v slovenskih imenih! Preverjajo v imeniku točnost svojega naziva in zahtevajo od SIP, naj v prihodnji daji popravila vnapre in v celoti upošteva uradno izvirno obliko. Glede tega imam tudi osebno izkušnjo: pred leti ni bil moj primerek točno napisan, zato sem napisal pismo na pomanjkanje »strešic« v slovenskih imenih v telefonskem imeniku, odpiram (hvalevredno!) vsekakor zgoščeno in aktualno vprašanje, ki mu morda zaradi površnosti in nedoslednosti posvečamo vse premalo pozornosti.

Pa še nekaj, že ker smo pri telefonskem imeniku: nekatere slovenske ustanove najdemo po abecednem zaporedju, le v italijanskem prevodu, medtem ko bi bilo umestno, da bi bile zapisane tudi po odgovarjajočo slovensko začetno črko. S spoštovanjem

B. S.

Splošno uredništvo!

K pisanju me je spravilo pismo uredništvu, ki ste ga objavili dne 17. avgusta. V njem se podpisani V. M. pritožuje, da je v novem telefonskem imeniku našel le eno »strešico«, katere »dlastnik« je dr. Drago Stoka. Podpisani se razburja, ker ni tudi njegovo ime napisano pravilno, torej s »stresico«, in predlaga, naj bi dr. Stoka posredoval pri ravnanju telefonske družbe in tako dosegel pravilno pisavo vseh slovenskih imen in priimkov. Svoj problem bi tovariš V. M. (in tudi vsi tisti, katerih imena in priimki tudi v uradnih dokumentih vsebujejo »stresico«) lahko rešil zelo enostavno in brez posredovanj. Telefonski družbi bi enostavno predložili kak uradni dokument, ki ga izdajo vsi za to pooblaščen občinski uradi in zahtevali, da tudi njegovo ime pravilno

napisejo v prihodnji telefonski imenik.

Ob vsem tem pa je po mojem mnenju žalostno dejstvo, da naše slovenske ustanove še niso poskrbele za pravilno pisanje svojih imen. Ob bežnem pregledu imenika sem namreč ugotovila, da v njem nimajo »stresice« Slovinci dijaški dom, Slovenski raziskovalni inštitut, Slovensko gledališče, Slovensko deželno gospodarsko združenje, Slovensko pastoralno središče in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji. Izjeme so Tržaška knjigarna, Tržaška kreditna banka in Založništvo tržaškega tiska. (Še enkrat poudarjam, da nisem pregledala vsega telefonskega imenika in je torej seznam nepravilno in nepravilno napisanih imen prav gotovo daljši.)

V POČASTITEV UMETNIKOVEGA ŽIVLJENSKEGA JUBILEJA

V prostorih Maestosa v Lipici bodo odprli Černigojevo razstavo

Razstavo bodo odprli jutri ob 19. uri (po jugoslovanskem času). Prihodnji torek bodo umetnika počastili v Kosovelovi knjižnici v Sežani

Tržaški slikar August Černigoj je dolgo ni praznoval svojega življenjskega jubileja tako delavno, kot prav letos. Medtem, ko že nekaj časa razstavlja velika, zanimiva in nova razstava v ljubljanski galeriji ARS, a kateri je tudi že postal Primorski dnevnik, pripravljajo na sežanskem otokarstvu dve njegovih razstav. Na razstavi, ki jo bodo v petek odprli v Lipici, bodo na ogled namočena dela, ki so nastala prav tu v tem lepem kraškem ambientu, ki približno vedno več tujih turistov in tistih, ki se od letošnje pomladi nahajajo tudi moister Černigoj. Otvoritev razstave bo v hotelu Maestoso, v katerem je slikar ostal in se prav dobro počuti, po vseh težkih letih, ki jih je pozimi preživel. O Černigojevi umetnosti bo na otvoritvi govoril dr. Peter Krečič, umetnik pa bo obhajal Anton Pele in Kosovelovo poezijo.

Prav na umetnikov 84. rojstni dan, v torek, 24. avgusta, na bodo že na stari običajni počastili Černigoj tudi v Kosovelovi knjižnici. Ker bodo ob 18. uri otvorili razstavo njegovih starejših linorezov. Obe razstavi bosta na ogled tri tedne. (a.n.)

«Luči in zvoki» v Miramarskem gradu

Tradicionalne predstave «Luči in zvoki», ki se že več let odvijajo v

Čestitke

Član Tržaškega partizanskega pevsko zboru «Pinko Tomazič» KARLO GRGIČ slavi danes svoj 50. rojstni jubilej. Vodstvo in članstvo zboru mu ob tem lepem prazniku prisojijo čestitke in nazdravila.

Danes praznuje 11. rojstni dan IGOR DEVETAK. Iskreno mu čestita na 50. letu, da bi bil bolj prireden v soli, teta Mara in stric Jurij.

Danes stopita na skupno življenjsko pot MANUELA RUPPEL in ANDREA RIBEZZI.

Vso srečo jima želijo družine Škeri, Milčič in Rupel.

Danes slavi 50. rojstni dan KARLO GRGIČ (Nendo).

Se na mnoga leta mu kličeja brata Ivan in Silvester z družinoma.

Danes praznuje naš predragi KARLO GRGIČ iz Bazovice.

50. rojstni dan. Mnogo zdravja, sreče in veselja mu želijo Lidija, Danijel in mama.

Včeraj-danes

Danes, ČETREK, 19. avgusta LJUDEVIT.

Sonce vzhaja ob 6.10 in zatonja ob 20.07. Dolžina dneva 13.57. — Luna vzhaja ob 6.09 in zatonja ob 20.44.

Jutri, PETEK, 20. avgusta SAMUEL.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 31.1 stopinje, najnižja 21 stopinje, ob 18. uri 28 stopinj, zračni tlak 1013 mb pada, veter 15 km na uro jugozahodnik, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 24.8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia Daghi, Katarina Fattorusso, Francesco Comin, Chiaroni.

UMRILI SO: 62-letni Luigi Stare, 80-letni Federico Eccel, 78-letna Petrina Vecchiet, 73-letni Bruno Pecchiari, 67-letni Carlo Nanut, 83-letna Anna Maria De Toma vd. Petruzzi, 74-letna Maria Boscolo-Marchi vd. Boscolo Bregadin, 76-letna Maria Pertout vd. Pittau, 68-letna Valeria Kosovelj vd. Prida, 85-letna Maria Cerkenik vd. Hrovat, 57-letni Livio Bilus.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski dvorec 117, Ul. Combi 19, Presečje, Zavije.

Largo Piave 2 in Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Presečje, Zavije.

LEKARNJE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčinje: tel. 211-001; Presečje: tel. 225-141; Božje polje: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sežanja: tel. 209-197; Zavije: tel. 68-441.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 21. do 8. ure tel. 732-627, predpriznaka ob 14. do 21. ure in praznična ob 8. do 20. ure, tel. 68-441.

Kmečka zveza vabi

Vsi kmetje, ki plačujejo kmetijske prispevke, naj se zglasijo v uradih našega Patronata INAC, zato da izročijo poštna potrdila o plačanih prispevkih. Potrdila bo naš Patronat hranil v posebnem arhivu, kar bo preprečilo, da bi se lahko izgubila. Potrdila bodo namreč morala biti priložena k prošnjam za penzije!

Poletne počitnice za priletne občane

Tržaška občina sporoča, da bo v času od 11. do 25. septembra organizirala dva centra poletnih počitnic za priletne občane, ki so deležni socialne oskrbe zdravstvene oskrbe na domu. Centra bosta delovala v Ravaslettu v videmski pokrajini in v kraju Valverde pri Cesenajini in v kraju Valverde pri Cesenajini. Sprejetih bo 54 priletnih ljudi z rezidenco v tržaški občini. Ustrezne prošnje naj interese vložijo v občinski uradu za socialno skrbstvo v Palaci Costanzi najkasneje do 30. avgusta. Vsak sprejeti gost bo moral prispevati po 30.000 lir.

Posebne naprave zaznale potresni sunek

Tržaški geofizikalni inštitut je zaznal včeraj močan potresni sunek, čigar epicenter je bil v bližini otoka Kreta v Grčiji. Sunek, ki so ga zaznavali približno pol ure po polnoči, je bil šeste Richterjeve stopnje.

OBVESTILO OBČINE DOLINA

Uprava občine Dolina vabi prebivalstvo, naj omeji uporabo vode tisto, da ne pere avtomobilov in da ne zaliva vrtov. Zaradi suše to obdobje vode za Muckolje, Prebened in Križpot dnevno prekinjemo od 15. do 19. ure, dokler se ne bo stanje izboljšalo.

Tržaški župan je odposlal po zdravno brzojavno italijanskim bersaljerjem, ki se iz Brindisija odpravljajo na mirovno akcijo v Beirut (Trst je namreč pobraten s tem libanonskim mestom). Podobno brzojavko je Cecovini naslovil tudi na možno Lloydove ladje «Buona Speranza», ki bo opravila prevoz vojakov.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

IZGUBIL se je v petek zvečer, okrog 20. ure, nemški ovčar star dve leti. Ima ovratnico, ime mu je Blitz. Telefonirati na št. 231875.

PRODAM knjige za prvi razred trgovske škole. Telefonirati na št. 212554 po 16. uri.

PRODAM zadržljiv teren na Krasu. Telefonirati od 12. do 14. ure na številko 226577.

UPOKOJENKA, vdova, Slovenka, zdrava in brez otrok z lepo pokojnino išče v Trstu ali v okolici dobro družinsko družino ali osebo za družbo. Pisati na upravo Primorskega dnevnika pod naslov «Upokojenka».

OSMICO je odprl Alojz Kante v Praprotnu št. 18. Toči belo in črno vino.

FC PRIMORJE zaprosi hišnika na športnem igrišču na Proseku. Telefon 040/225945.

SPECIALIZIRANA delavica išče za poselitev kot prodajalka v trgovini z oblačili. Telefon 040/228813 od 16. do 18. ure.

V NEDELJO, 8. avgusta, je bila v Bazovici izgubljena zlata zaplestina. Poštenemu najdljtu nudim nagrado. Telefon 040/226386.

KUPIM knjige za prvi razred poklicnega zavoda — oddelke za monterje TV. Telefon 040/743784.

PRODAM nove knjige za prvi letnik klasičnega liceja in prvi letnik vzgojiteljske škole. Telefonirati od 13. do 14. ure na št. 040/774581.

PRODAM knjige za prvi razred poklicnega zavoda — oddelke za kemike. Telefonirati v dopoldanskem urah ali od 19. do 20. ure na št. 040/226264.

DRAGULJI

Giovanni Giorgio

Capo Di Piazza 2

Test

Tel. 61607

Bruno Cleva

Import - Export

Uradni zastopnik za Furlanijo - Julijsko krajino in Jugoslavijo za flipper in video - igre

ZACCARIA (Bologna - Italy)

TRST

UL. SLATAPER 22

TEL. 040/750291

— Flipper

— Video - igre

— Juke box

— Nadomestni deli

GORIŠKI DNEVNIK

KAJ VSEBUJE DIM IZ UPEPELJEVALNIKA?

ZDRAVSTVENA SLUŽBA NAJ POSKRBI ZA STALNO IN TEMELJITO ANALIZO

Na zahtevo sovedenjske občine glede vzrokov onesnaževanja ozračja je zdravstvena služba poslala precej salomonski odgovor: upepeljevalnik je sredi industrijske cone in je težko ugotoviti kaj in v kolikšni meri zadržuje ozračje - Primer iz Lombardije, kjer so v dimu ugotovili tridesetkrat večjo količino klorovih spojin

Te dni je ponovno govor o upepeljevalnikih za odpadke, oziroma o potencialni nevarnosti, ki jo za zdravje občanov predstavljajo ob izogrevanju plastičnih mas. Po pisanju najbolj razširjenega italijanskega dnevnika, bo vlada dežele Lombardije v prihodnjem obdobju porabila okrog šestdeset milijard lir za nujne posege na desetih upepeljevalnikih, ki lahko v enem dnevu predelajo v prah in pepel nad 1500 ton smeti in odpadkov. Menda novih tovrstnih obratov v prihodnje ne nameravajo več graditi, pač pa bodo vprašanje odpadkov skušali reševati z urejanjem nadzorovanih odlagališč.

Kljub dosedanjim ukrepom in namestitvi filtrov so iz skoraj vseh upepeljevalnikov doslej spuščali v zrak tudi precej visoke koncentracije nevarnih klorovih spojin. Tako so ponekod ugotovili v kubnem metru desetkrat večjo količino od maksimalno tolerirane. V dimu enega od dveh velikih milarskih upepeljevalnikov pa je bila koncentracija strupenih spojin tridesetkrat večja od tolerirane. Ukrep deželne vlade Lombardije je bil torej slej ko prej upravljan in nujen.

Zakaj prinašamo tole vso? Preprosto, ker imamo z upepeljevalniki opravka tudi pri nas, takorekč pred našim pragom in ker je bilo, vsaj tako se zdi, vprašanje zastavljeno oziroma precej precej nemarjeno s strani pristojnih deželnih organov. Na Goriškem in Tržaškem imamo kar štiri naprave za upepeljevanje smeti, v Trstu, Trzinu, Sovodnjah in Moraru. Slednja je začela obratovati šele pred kratkim, vendar je njena izgradnja trajala kar precej let in zato ni najzgodnejše opremljena.

V Trzinu je bilo lani precej polemik zaradi dima, ki je uhaljal iz sicer zelo visokega dimnika, ki naj bi zastiraljval ozračje. Upepeljevalnik so za nekaj časa ustavili, dimnik pa zvišali še za nadaljnji nekaj metrov. V Trstu je bilo precej hude krvi zaradi odlaganja pepela, ki menda tudi vsebuje kar precej škodljivih spojin. V Sovodnjah so pred letom dni povsem obnovili samoto oblogo na peči in poskrbeli za rekonstrukcijo in čiščenje dimnika. Je to dovolj? Najbrž da ne. Ob tem velja dodati zaskrbljenost občanov, ki imajo upepeljevalnik takorekč pred hišnim pragom in ki so se na saje in dim že, hoče noče, privadili. Lani so se pritožili tudi na županstvu v Sovodnjah, slednje pa je zadevo posredovalo pristojni zdravstveni službi, ki je v občejo namučeno odgovorila, da posredovala salomonski odgovor. Upepeljevalnik je postavljen namreč sredi, oziroma ob robu goriške industrijske cone in je zato težko u-

gotoviti, kako in v kolikšni meri onesnažuje ozračje. Najbrž pa ustreznost meritve in kontrole sploh niso bile opravljene.

Ob tem velja zabeležiti še zares nekoliko čudno okoliščino, da je bil upepeljevalnik po čudnem naključju postavljen tik na robu Sovodnje, čeprav se zmeraj na ozemlju goriške občine, podobno kakor tudi prečiščevalna naprava ob Soči. Neveščnosti, zlasti v obliki sajastih kosmičev (posebno pozimi) so zato deležni v glavnem občani Sovodnje.

Ne gre, da bi na tem mestu spoznali križarsko vojno proti upravi upepeljevalnika, saj navedenja v njegovem sežnjaju tudi smeti iz sovedenjske občine, poleg tistih, ki jih vžigajo iz Gorice, Zagorja in Dobrode, vendar se zdi, da je zdaj pravi čas, da pristojne dežele, oziroma zdravstvene oblasti opravijo natančne preglede ter omogočijo namestitve ustreznih čistilnih naprav. Ne kaže se več zanašati

na zahtevo sovedenjske občine glede vzrokov onesnaževanja ozračja je zdravstvena služba poslala precej salomonski odgovor: upepeljevalnik je sredi industrijske cone in je težko ugotoviti kaj in v kolikšni meri zadržuje ozračje - Primer iz Lombardije, kjer so v dimu ugotovili tridesetkrat večjo količino klorovih spojin

gotoviti, kako in v kolikšni meri onesnažuje ozračje. Najbrž pa ustreznost meritve in kontrole sploh niso bile opravljene.

Ob tem velja zabeležiti še zares nekoliko čudno okoliščino, da je bil upepeljevalnik po čudnem naključju postavljen tik na robu Sovodnje, čeprav se zmeraj na ozemlju goriške občine, podobno kakor tudi prečiščevalna naprava ob Soči. Neveščnosti, zlasti v obliki sajastih kosmičev (posebno pozimi) so zato deležni v glavnem občani Sovodnje.

Ne gre, da bi na tem mestu spoznali križarsko vojno proti upravi upepeljevalnika, saj navedenja v njegovem sežnjaju tudi smeti iz sovedenjske občine, poleg tistih, ki jih vžigajo iz Gorice, Zagorja in Dobrode, vendar se zdi, da je zdaj pravi čas, da pristojne dežele, oziroma zdravstvene oblasti opravijo natančne preglede ter omogočijo namestitve ustreznih čistilnih naprav. Ne kaže se več zanašati

na zahtevo sovedenjske občine glede vzrokov onesnaževanja ozračja je zdravstvena služba poslala precej salomonski odgovor: upepeljevalnik je sredi industrijske cone in je težko ugotoviti kaj in v kolikšni meri zadržuje ozračje - Primer iz Lombardije, kjer so v dimu ugotovili tridesetkrat večjo količino klorovih spojin

gotoviti, kako in v kolikšni meri onesnažuje ozračje. Najbrž pa ustreznost meritve in kontrole sploh niso bile opravljene.

Ob tem velja zabeležiti še zares nekoliko čudno okoliščino, da je bil upepeljevalnik po čudnem naključju postavljen tik na robu Sovodnje, čeprav se zmeraj na ozemlju goriške občine, podobno kakor tudi prečiščevalna naprava ob Soči. Neveščnosti, zlasti v obliki sajastih kosmičev (posebno pozimi) so zato deležni v glavnem občani Sovodnje.

ZARADI PRISOTNOSTI ŠPEKULANTOV

Začetek gobarske vojne na pokriti tržnici?

Kljub odlični sezoni za štorovke je med domačimi gobarji opaziti negotovost zaradi konkurence nekaterih gobarskih mešetarjev

Kljub temu, da je gobarska sezona šele na začetku in da bo doslej višek šele čez nekaj tednov, je na pokriti tržnici v Gorici že precej »vroče«. Kot vsako leto so domači gobarji zasedli kotečice tržnice in tam ponujajo gobe, ki jih povečini sami nabirali. Ponavadi vsakdo prodaja manjše količine, še posebej letos, ko je stopil polno v veljavo deželni zakon št. 34. glede nabiranja gob. Gobarji se namreč tožijo, da jim zakon dovoljuje nabiranje največ dveh kilogramov na dan, poleg tega pa morajo imeti posebno izkaznico, ki seveda stane nekaj denarja. Zaradi tega se nabiranje gob že skoraj ne izplača več.

Toda glavni vzrok negotovosti domačih gobarjev ni v tem, pač pa v nelojalni konkurenci nekaterih, ki bi jih lahko imenovali gobarske grostise. Prejane dni so se namreč na pokriti tržnici, ki je namenjena izključno prodaji na drobno, pojavili prodajalci, ki kljub omejitvam omejevalnim pravilom glede nabiranja gob, razpolagajo z velikimi količinami štorov in jih seveda prodajajo po konkurenčni ceni. Vse kaže, da bi trgovci, ki niso iz Gorice, kupujejo večje količine gob iz Veneta pa tudi iz Slovenije po precej nizki ceni in jih nato prodajajo precej dražje na tržnici. To je razumljivo sprožilo reakcijo in negotovost med domačimi gobarji, ki s svojimi nekaj kilogrami gob gotovo ne morejo računati na mastne zaslužke.

O tej zadevi smo se pogovorili tudi s tržnim inšpektorjem, ki nadzoruje prodajo gob. Povedal nam je, da ne ve ničesar o morebitnih preprih med prodajalci. Zagotovo je opazil letos ogromne količine štorov. «Teh je neobičajno dosti, zlasti če pomislimo, da prihajajo gobe v tej sezoni še iz precej oddaljenih gorskih predelov. Največ štorov prihaja z Bohinja, s Polkluke, iz okolice Brnika. Zaradi velike ponudbe so tudi cene precej nizke, saj stane kilogram štorov največ do pet tisoč lir.» Glede spekulacij z goboti, nam je inšpektor povedal, da so te že običajne, vsakoletni pojav. Doga tako pa ne prihaja toliko na tržnici, kolikor izven nje, predvsem pri meji nem pprehodu pri Rdeči hiši, kjer skupnica treh ali štirih dobro znanih gobarskih mešetarjev prekupejo je večje količine gob.

Sinoči se je na redni seji sestali tudi upravni svet omenjene ustanove.

JUTRI V NOVI GORICI

Španski plesi z baletno skupino Maria Rosa

V novogoriškem Kulturnem domu bo jutri, ob 20. uri (po jug. času) baletna prireditev v izvedbi ansambla Ballet espanol de Maria Rosa iz Madrida. Predstavil se bo z bogatim sporedom španskih ljudskih in umetnih plesov in pesmi. Baletna skupina Maria Rosa je v Jugoslaviji gostovala pred tremi leti ter s svojimi nastopi navdušila številne ljubiteljske skupine plesov. Vstopnice (po 100 dinarjev) bodo na razpolago danes in jutri od 19. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma.

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

Prispevanje za DIJAŠKO MATICO

Po pozivu k preverjanju je KD izoblikovala nov politični kurz

(Še nekaj zaenkrat samo poletnih razmišljanj)

Letošnje velikošmarenko razdobje je morda eno prvih v Italiji, ko zaradi krize v Rimu in na deželi politiki nimajo mirnih počitnic ali pa so se jim sploh odpovedali. Če ne vsi, pa zagotovo nekaj podobnega pred leti, ko so se po volitvah pogajanja za sestavo večini tako zavele, da so jih za nekaj dni prekinili samo za veliki šmaren, potem pa jih še z večjo intenziteto nadaljevali po prizniku.

Po dveh člankih pred velikim šmarnom, objavljenih 12. in 13. avgusta, bi želeli z današnjim nadaljevanjem in zaključiti neka razmišljanja, ki so se porodila ob zahtevi po nekem preverjanju izpred poldruga leta. V ta razmišljanja sodi namreč vprašanje, ki si ga zastavlja krščanska demokracija, namreč, kako povečati politično težo Gorice v odnosu do dežele in do Rima, ko pa je zaradi svoje odmaknjenosti in majhnosti preveč zapostavljena in pozabljena.

Eden izmed glavnih vzrokov za takšno stanje je sibirski gorški parlamentarni zastopstvo. Krščanska demokracija je že nekaj parlamentarnih razdobj brez nje. Včasih je imela celo dva senatorja in poslance, pozneje samo poslance, sedaj pa tudi tega ne več. V strani ki relativne večine hudo občutijo svojo odsotnost v rimskem parlamentu in posledice te odsotnosti ne morejo odstranjevati niti s strankarskimi pritiski. Pomankanje izvoljenega zastopnika v Rimu slabi samozavest v samih vrstah krščanske demokracije. Če bi bili odnosi med strankami drugačni (to pa bi bilo že proti logiki našega družbenopolitičnega sistema) potem bi splošne interese Gorice v Rimu lahko branili tudi komunistični senator. KD si je vedno prizadevala izboljšati svojega predstavnika, vendar ji to ni več uspelo zaradi premajhnosti števila glasov in zaradi umaknjenosti podpore slovenske stranke, ki je dolga leta dajala KD za državne volitve ravno pravišnje glasove. Odkar pa to za uslovo KD ni bila pripravljena nič plačati, z drugimi besedami ni bila pripravljena dati več narodnostnih pravic in drugih ugodnosti, je slovenska stranka podpora umaknila in pri končnem seštevku je KD zmanjkalo glasov za izvolitev poslance. Sklep KD je bil zelo preprost: raje izguba poslance kot priznanje večjih pravic manjšini.

Drugi aspekt, ki karakterizira sedanjost položaja Gorice, je še vedno neopredeljena vloga pokrajinske uprave, ustanove, ki jih je v prejšnjih letih usoda namenila odmarjanje in stagnacijo. Končno so šele lani ponovno ovrednotili pokrajino kot vmesni člen med deželo in občinami, kot faktor prostorskega planiranja, spodbujalec skupnih služb, varstva narave itd. Štiri pokrajinske dežele FJK so z ustreznimi resolucijami opozorile deželo na potrebo po večji avtonomiji pokrajini. Med enakopravnimi pokrajinami bi goriška imela večjo veljavo, s tem pa tudi večjo težo za pogajalno mizo, kadar se govori o posloških vprašanjih. V ta vprašanja sodijo odnosi znotraj pokrajine kakor tudi odnosi z jugoslovanskim obmejnim prostorom. Sedanja je v tem okviru potrebno upoštevati pristojnost občin, ki imajo tudi svoje interese v obmejnem sodelovanju.

Kakor je v oddaji na Valu 202 Radia Ljubljana dejal predsednik SKGZ Boris Raca, krajevni dejavniki niso pogojevali Rima o vprašanih mednarodnega interesa, kot so bila, denimo, določitev meje in splošni italijansko-jugoslovanski odnosi. Pač pa so krajevni dejavniki pogojevali Rim glede obmejne politike in zakona za globalno zaščito Slovencev. Takrat je beseda krajevnih dejavnikov bila odločilna. In ta odločilna vloga se je po vplivu tržaških razmer na Goriškem pokazala v neizvajanju nekaterih določil Osmenskega sporazuma, konkretno zakona o naši zaščiti, in v zamrznitvi obmejnih odnosov, ali vsaj v poskusu po njihovem preverjanju. Gre za neko usmeritev, ki ne upošteva dejstva, da institut odprte meje ponuja izredno veliko priložnost za sodelovanje. Greši tisti, ki hoče iz svetovne napetosti povleči zaključek o zapiranih težnjah posameznih državnih enot in gospodarstev. Avtarična politika vodi samo še k večjemu zaostrovanju. Mi, ki živimo ob odprti meji, se moramo zavedati nene enkratnosti, ne le za nas, ampak tudi za evropske in svetovne odnose. Moramo videti v njej perspektivo. Ne smemo zapadati vplivom negativnih svetovnih procesov, ki so z zaostrovanjem svet pripeljali v krajevne spopade in na rob svetovne vojne. Moramo biti borci za mirne, humane odnose in bojevalci za sodelovanje povsod tam, kjer je mogoče, tudi za ceno kompromisov in premaganja težav z veliki napori.

Zato moramo izraziti zaskrbljenost ob ponovni izjavi generala Capuze neke v Furlaniji na območju vojaških služnosti, dan avgusta, da se Italija nevarnost vedno prihajala z Vzhoda. Takšna posplošna izjava dopušča različna tolmačenja in bi lahko kvarno vplivala na ugodno obmejno ozračje.

Sicer pa je morda le sreča, da ima denar večjo moč kot pa tja v veter vržene baše, in da ta denar, ki kroži čez odprto mejo, je z letosnjim novelacijo videmskega sporazuma postala še bolj proputna, hitro nevtalizirava vse, kar bi lahko globlje in trajneje kvarilo sedanje stanje. Kakor smo zapisali pred nekaj tedni, je samo v letošnjem juniju iz Nove Gorice prišlo v Gorico okoli tri milijarde starih dinarjev. Znano je, da se v goriških, zlasti italijanskih bankah hranijo ogromni zneski jugoslovanskih državljani in tudi jugoslovanski podjetji, ki trgujejo v okviru maloobmejnih sporazumov o blagovni menjavi.

Naj k temu dodamo, da so zaradi boljše založenosti in večje izbirne trgovine pri nas vedno zanimive za jugoslovanske kupce. Tako je ob mejah vedno bilo in tako bo tudi ostalo, zlasti še ob takšni meji kot je naša, ki predstavlja zavestno izbiro dveh različnih odprtih družbenopolitičnih sistemov, ki hoče biti v svetu hudih nasprotij za vzgled, kakšen naj bi ta svet dejansko bil.

Toda kakor se vse vidi, se v goriških vrstovih krščanske demokracije, kjer sedaj vedro in oblačito zmerni krogi, premalo zavedajo, da bi morali graditi na doseženem, graditi odnose ob upoštevanju interesov obeh Goric po usklajenem skupnem razvoju. Tako naj povemo, da je Nova Gorica v svojem urbanističnem razvoju do leta 2.000 upoštevala takšno odprtje mejo in prijetelstvo z Gorico. Sicer pa si je težko zamisliti, kako bo poslovala subvencijski terminal, ki ga bodo zgradili pri mednarodnem mejnem prehodu Stančev - Vrtojba, če ne bo pogovarjanja med sosedoma in iskanja skupnih gospodarskih koristi. Lahko se zgodi, kot nekateri govorijo že za mejni prehod, da bomo zgradili še eno katedralo v puščavi. In to z javnim denarjem, ki je last nas vseh.

Ob koncu pa še tole. V osebni obdobje župana bi krščanska demokracija lahko izoblikovala človeka, ki bi se potoval za poslanske mesto. Med trgovci je dovolj paznan, med zmernimi si je pridobil točke, brez težav bo dobil podporo pri organizaciji trgovcev v drugih pokrajinah, lahko pa tudi pri federaciji svoje stranke. Vse skupaj predstavlja odskočno desko za županovo kariero? Ali bi s tem rešili en del problema, ki jih ima Gorica?

Upajmo, da bo na ta sicer nekoliko politična razmišljanja tudi kaj odmevnosti. Nič zato, če bodo zaenkrat samo poletna. Bomo imeli še vedno dovolj časa, da jih kasneje aktualiziramo.

Gorazd Vesel

IZ ZGODOVINE NAŠIH KRAJEV V ČASU UVELJAVLJANJA FAŠIZMA

Že pred prvo vojno je Pahor zagovarjal povezavo izobražencev s proletariatom**Doba, ko sta bila Jože Pahor in Alojz Hreščak označena kot «novostrujarja» - Izbruh prve vojne prekinil razvoj - Ustanovitev Zveze slovenskih učiteljskih društev v Trstu**

II. V članku je Pahor tudi podčrtal, da le družbeno razgledan učitelj lahko pripravi na napredku in lahko vzgaja. Učitelj se mora zato stalno samozobraževati. Pahor je podrobno navedel še dela, ki bi jih moral vsak učitelj prebrati, da bi lahko zbrujal v ljudstvu socialno zavest.

Tudi v članku «Anthemata sita», objavljenem v «Naših zapiskih» leta 1914, je Pahor spet poudaril, da delo učitelja mora biti namenjeno vsemu ljudstvu, ki je vir politične moči, sicer organiziran učiteljski svet ne bo nikdar močan in krepak.

Konservativno vodstvo «Zaveze» je zaskrbljeno gledalo na delovanje učiteljskega Paha in Hreščaka, ki ter je ostro napadalo te «novostrujarje». Pahorjeva in Hreščakova zamisel, da bi se učiteljski svet osamosvojil in da bi «Zaveza» postala napredna učiteljska organizacija, je obrodila prve sadove.

Pri volitvah v odbor okrajnega učiteljskega društva v Sezani po mladi 1913 so zmagali socialisti.

Predsednik učiteljskega društva je bil Alojz Hreščak, knjižničar okrajne knjižnice pa Jože Pahor. Tudi pri volitvah novega odbora tržaškega učiteljskega društva je socialistična opozicija zmagała. To napredno gibanje levičarskih učiteljev za neodvisnost učiteljskega stanu, ki je bil takrat med najbolj tlačeni na Slovenskem, je doseglo velike uspehe.

To je vznemirilo liberalne in klerikalne politične kroge, predvsem pa konservativno vodstvo «Zaveze». Predsednik «Zaveze» Luka Jelenc je obsodil početje teh naprednih učiteljev, češ da zavračajo rodoljubna prizadevanja učitelstva in kršijo stanovsko disciplino. Po tej hudi obsodbi se je razvila ostra polemika po takratnem časopisu (Učiteljski tovariš, Edinost, Zorja). Desničarji so v teh «novostrujarjih» videli nevarnost, da zapeljejo učiteljsko organizacijo v «brezdržni socializem».

Pahor je tem obsodbam odgovoril z razpravo «Narodnost in socializem», ki je izhajala v nadaljevanjih od 13. marca 1914 v «U-

čiteljskem tovarišu». V razpravi je Pahor obrazložil, naslanjajoč se na historični materializem, nastanek in razvoj narodov ter poudaril pomen boja izobražencev na strani proletariata. Podprl je idejo narodne in jezikovne avtonomije zatiranih in zapostavljenih narodov ter idejo federalizma kot najbolj primerne oblike sožitja med narodi. Obenem pa je odklonil kapitalizem, liberalizem ter šovinizem, ker so vse tri sile, po mnenju Pahorja, ogrožale obstoj slovenskega naroda.

Polemika se je zaključila s Hreščakovo službeno premostitvijo v Nabrežino. To dokazuje, da so vedno imele premoč konservativne sile. Nato je izbruhnila I. svetovna vojna, ki je zadušila vsako delovanje.

Zaključila se je tako prva faza socialističnega učiteljskega gibanja na Primorskem. Eden glavnih voditeljev tega delovanja za osamosvojitve učitelstva je bil Jože Pahor, ob njem pa Hreščak ter agitator dr. Henrik Tuma.

Med vojno je Pahor poučeval v Sezani ter se istočasno posvetil študiju literarne teorije. Po vojni pa se je učiteljsko spet organiziralo in Pahor se je znova aktivno vključil v organizacijo, ki je naletela na nove, še težje probleme. Po italijanski okupaciji Primorja so se za Slovenske razmere popolnoma spremenile. Čeprav je na začetku kazalo, da bodo Slovenci morda deležni vseh pravic, se je stanje kmalu poslabšalo. Začel se je uveljavljati fašizem, ki je na vse načine zaustavljal napredek slovenskega življa.

Pahor se je pridružil levičarski socialistične stranke in bil v stalnem stiku s slovenskim komunistom Ivanom Regentom.

Na pobudo tržaškega učitelja Antona Grmeke je bila ustanovljena 2. februarja 1920 «Zveza slovenskih učiteljskih društev v Trstu». Povezala je vse slovenske in hrvaške učitelje na Primorskem in v Istri. «Zveza» se je borila za razvoj slovenske šole v Italiji in ščitila je učiteljski vstan. Izdajala je tudi svoje glasilo «Učiteljski list», ki je bilo za učitelje odlično povezovalno sredstvo. Urednik časopisa je bil Jan Jančič, od oktobra 1921 pa do meseca avgusta 1925 Jože Pahor.

Pahor je že v I. številki «Učiteljskega lista», ki je izšla 1. marca 1920, napisal članek «Organizacija». V njem je poudaril pomen organizacije v družbi. Samo če se ljudstvo organizira, trdi Pahor, lahko doseže zastavljene cilje.

V članku se Pahor zavzame ob težkih problemih, ki so mučili slovensko učiteljsko. Jasno sliko takratnih razmer na šolskem področju je Pahor podal v uvodnem članku «Učiteljskega lista», objavljenem 16. avgusta 1920. Pahor je takole zapisal: «... Naša šola je postala torišče neslanih eksperimentov in samovoljnih odredb nekompetentnih činiteljev. Na tisto avtonomijo, ki smo jo imeli v reakcionarni Avstriji in jo smatrali za popolnoma nezadostno, gledamo danes v režimu svobode s hrepenečimi očmi. Za-

kar 20.000 vrst je šolkil razreda Bivalvia. To so vse tiste šolkile, ki jih sestavljata dva enaka dela. Med mehkužce pa spadajo tudi vse vrste razreda Cephalopoda, ki so po navadi brez šolkile (kalamarji, sepi itd.). Nekoliko manj znani so razredi Polychaetofora (to so šolkile, ki so sestavljene iz osmih povezanih ploščic). Sca-rejši tistih morskih ali bolje vodnih živali, ki razpolagajo s apneustično «hišico» je približno 130 tisoč vrst in še največje množice zbirke ne morejo niti poznavati tega prirodnega bogastva. Šolkile delimo v šest razredov (classis) po razdelitvi, ki jo je utemeljil že znani švedski naravoslovec Linéj v 18. stoletju. Najbolj številni je razred Gastropoda, ki šteje približno 80.000 vrst, po večini morskih; to so polži, oziroma šolkile, ki imajo čilišico, ki se ovija v obliko spirale.

Kdo izmed nas ni vsaj enkrat, poleti ob morju, iz radovednosti pobral ob obali morsko šolkilo? Marsikdo je v potem, po bežnem ogledu, odvrnil, drugi so jo shranili in morda pričeli urejati zbirko.

Zbirka šolkil na znanstveni ali vsaj zbirateljski ravni pravzaprav ni lahka zadeva. Mehkužec, torej tistih morskih ali bolje vodnih živali, ki razpolagajo s apneustično «hišico» je približno 130 tisoč vrst in še največje množice zbirke ne morejo niti poznavati tega prirodnega bogastva. Šolkile delimo v šest razredov (classis) po razdelitvi, ki jo je utemeljil že znani švedski naravoslovec Linéj v 18. stoletju. Najbolj številni je razred Gastropoda, ki šteje približno 80.000 vrst, po večini morskih; to so polži, oziroma šolkile, ki imajo čilišico, ki se ovija v obliko spirale.

Tržačani in Goričani lahko najdemo že v Tržaškem zalivu in v Gradaščem velik izbor raznovrstnih šolkil. V nekaterih področjih je do 6-7 metrov globine mogoče najti do sto (ali celo več) različnih vrst. Samo na obali, v pesku ali med kamni, najdemo v nekaterih krajih tudi do petdeset različnih vrst. Seveda so šolkile, ki jih najdemo na obrežju, veli-kočas razredene in natečene. Če so dalj časa izpostavljene sončnim žarkom, izgubijo svojo prvotno barvo.

Če je žival še v šolkili, jo bomo morali najprej očistiti, pri tem pa bomo morali uporabljati čim bolj naravna sredstva (na primer vrejte). Nato bomo šolkilo «klasificirali». Pri tem nam bodo v pomoč vsakovrstne knjige in specializirana revija. Šolkile moramo hraniti v temnem prostoru, ker, kot smo dejali, ob neposredni sončni svetlobi zbledijo.

Če pa je bomo oddčili, da pričemo z zbirko eksotičnih šolkil, ki so za oči vsakega lepše od sredozemskih, potem bo dovolj, da se obrnemo do specializiranih prodajalcev, ki nam bodo prodali šolkile, če opremljeno z vsemi potrebnimi podatki. Nedvomno pa je za našo denarnico veliko boljše, če se lotimo nabiranja na obali ali s podvodno masko.

Kaj je žival še v šolkili, jo bomo morali najprej očistiti, pri tem pa bomo morali uporabljati čim bolj naravna sredstva (na primer vrejte). Nato bomo šolkilo «klasificirali». Pri tem nam bodo v pomoč vsakovrstne knjige in specializirana revija. Šolkile moramo hraniti v temnem prostoru, ker, kot smo dejali, ob neposredni sončni svetlobi zbledijo.

Če pa je bomo oddčili, da pričemo z zbirko eksotičnih šolkil, ki so za oči vsakega lepše od sredozemskih, potem bo dovolj, da se obrnemo do specializiranih prodajalcev, ki nam bodo prodali šolkile, če opremljeno z vsemi potrebnimi podatki. Nedvomno pa je za našo denarnico veliko boljše, če se lotimo nabiranja na obali ali s podvodno masko.

(mo)

Stara kaluna, ki je ni več

V Gropadi je bila do pred nekaj leti še gornja kaluna. S posodabljanjem vasi in domov tega spomenika preteklosti ni več. Fotoreporter pa ga je ohranil vsaj za svoj arhiv (Foto M. Magajna)

OBISKALI SMO «TOVARIŠA ITALIJANA»**Prišel je iz fašistične ječe ter si ustvaril dom v Plužni****Brez staršev se je potepal po svojem Venetu - Spoznal fašizem, ga zasovražil in prišel pred fašistično posebno sodišče - Po amnestiji prišel na Bovško in tu ostal**

ki je močno vplival na moje gledanje na svet. Nekega dne leta 1922, ko sem se v Vicenzi vrnil iz šole, sem bil priča naslednjemu dogodku: nasprotni našemu Obertanu Pignolo, fašisti, ki so vrh v njegovo stanovanje, so ga privlekli na malo teraso in ga tu mučili. S silo so mu vlivali v usta strojno olje. Bil je to nepozaben prizor. Uro, pozneje je nesrečni Pignolo umrl. Od onega dne sem v vsakem fašistu videl potencialnega morilca, vsakega človeka, proti kateremu se moram boriti. In to mi je ostalo tudi življenjsko merilo. Zato so me 14. oktobra 1933 aretirali in posebno sodišče v Rimu me je obsodilo na 6 let ječe. Iz Rima so me preselili v Castellfranco - Modena, kjer so nas pogosto pretepali in tudi drugače šikanirali. V tem času sem spoznal tudi s Pinom Budicinom. Italijanom, antifašistom iz Rovinja, ki so ga leta 1943 rovinjski fašisti na surov način mučili in umorili. Pozneje ga je jugoslovanske oblasti proglasile za narodnega heroja. Od Pin Budicina sem tudi prvič slišal o Hrvatih in Slovencih, ki skupno z Italijani naseljujejo Istro.

«Konec leta 1936 sem bil izpuščen na račun neke amnestije in sem prišel v Bovec, kjer sem kot električar našel zaposlitev v hi-

drocentrali v Plužni. Seveda sem bil pod policijskim nadzorom in sem moral vsak teden dvakrat na policijo podpisati register predložitelj nadzorovanih državljanov in nisem nikoli smel na javnem mestu imeti rok v žepu.

Zanimivo pa je tudi to, da je «tovariš Italiani» da je torej Gio-

Giovanni Fiorese

vanni Fiorese, eden od organizatorjev Osvobodilne fronte v gornji Soški dolini. Kaj bi nam o tem povedali, tovariš Fiorese?

«Kmalu po svojem prihodu v Bovec sem prišel v stik z naprednejšimi ljudmi, s tovariši. In, kot veste, smo v novembru 1942 tudi v tem kotli presli v oborožen boj proti fašizmu. Prav dobro se spominjam, da je bil eden prvih sestankov OF v neki jami iz prve svetovne vojne v bližini Zage, kanih 20 km od Boveca. Na sestanku so prišli tudi tovariši iz Ljubljane, ki so nas informirali o osvobodilnem boju v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji, koder se je osvobodilno gibanje naglo širilo. Tudi mi smo se morali vključiti v ta boj in za začetek smo zbirali živež, zdravila in vse, kar je bilo potrebno za partizansko vojsko. Tudi orožje.

Fiorese se nato spominja nadaljnjih dogodanj, na primer srečanja z enim najbolj znanih organizatorjev v gornji Soški dolini Francem Medvedom, ki mu je natočil nalogo organiziranja odpora. Fiorese glede tega med drugim pravi:

«Tovariš Medved je bil iskren tovariš in je rekel, da se moram vključiti v boj zato, ker mi ljudje zaupajo. Zaposliti si, mi je rekel, da med tovariši ne premostljivih ovir glede nacionalnosti in jezika. In zares, nihče niti v onih težkih dneh ni tudi ne kdaj pozneje ni ni nikoli rekel, da besede zaradi moje nacionalne pripadnosti. In tedaj sem se globoko uveril v dejstvo, da človek ne gleda na nacionalno pripadnost velja toliko, kolikor v resnici velja, kolikor lahko v danem trenutku. V Plužni živim že 45 let. Oženil sem se z domaćinko Zoro, s katero živim v odličnem soglasju. Imam dvoje otrok, Andreja in Leda, ki sta oba zaposlena in imata oba na svojo družino. Vsi me spoštujejo in cenijo in za vse sem «compagno italiano» oziroma tovariš Italijani, ki je preselil k njim 1937. leta, ko je prišel iz italijanskih fašističnih zaporov.

«Tedaj prav gotovo si nisem niti mislil, da bi tu mogla postati moja druga domovina» je za ključ svoje spomine Giovanni Fiorese.

E. O.

RADIO VELEIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal
13.00 Poletni maraton
13.30 Dnevnik
17.00 Glasba, prireditve in aktualnosti
17.05 Tom Story - risanka
17.50 «Un amore di contrabbasso» - 18.40 Clacsoni naveti
19.10 Pustolovske poti - 1. del
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.40 Variete - Tilt
22.00 Strike - film
23.25 Dnevnik
Ob koncu Vremenske razmere

Drugi kanal
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.15 Soliska vzgoja
17.00 Popoludni
17.15 «I ragazzi del sabato sera» - mladinska nadaljevanka
17.40 Program za mladino
Carovnica Bia - risanka
Risanke: Nekoč je bilo... in King Rollo in... kruh
18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
18.50 Sportni koncert
Ob koncu Vremenske razmere
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.40 Jeklena ovratnica - film
21.35 Politična tribuna
22.00 Made in Italy
22.50 Sodobni jazz - Cecil Taylor Unit
Ob koncu Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal
19.00 Dnevnik 3
19.15 Dnevnik 3 - Deželne vesti
19.50 Sto italijanskih mest
20.10 Soliska vzgoja
20.40 Zabojo
21.40 Dnevnik 3
22.05 Mehika: ljudje in bogovi - 1. del
Oddaja nosi naslov «Mehika - ljudje in bogovi». Pravzaprav gre za nadaljevanko, katere prvi del bomo videli danes, govori pa o Mehiki in razmerah v Mehiki, predvsem o avtohtonem prebivalstvu, to se pravi o starih Indijcih. Mehiko, kot vso novo celino, naseljuje nov prebivalstvo in se kakor drebce prebivalstva iz davnih časov. Po najnovejših podatkih živi v Mehiki 56 milijonov ljudi in je to ena izmed tistih držav tretjega sveta, ki se naglo razvija, hkrati pa pridobiva na številu prebivalstva s še večjo naglico tako da so ekonomski razmere dokaj teže. In v tem številu 56 milijonov ljudi je tudi 3 milijone Indiosov, to se pravi potomcev prvotnega prebivalstva teh področij. Ažtekov, ki se v zadnjem času nacionalno prebujajo in začnejo postajati tudi nekakšen problem; kajti novo prebivalstvo ameriške celine je računalo, da so stari prebivalci že živeli v novo stvarstvo in da se ne zavzamejo več svojega porekla. Pa ni tako. Indijci začnejo gojiti svoje vrline, med drugim tudi jezik in folkloro

22.35 Sto italijanskih mest
JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana
18.40 Poročila
18.45 Mladi virtuozji: Fagot
Tokrat bomo predstavili še

TRST A
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Radijski mozaik; Na obisku pri...; 8.30 Poturizmapevov in melodij; 9.30 Drama tizirani roman: Preživov Vranc; «Doberdobi» - 8. del; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja: komorni koncert; 11.30 Opoldanski zbornik: Literarni listi; 12.00 Na počitnice; 13.20 Iz studija neposredno: Glasba po želji; 14.10 Otroški kotiček; «Pisček v prepadu» - peti in zadnji del; 14.30 Diskoteka; 14.55 Naš jezik; 15.30 Zapiski s potovanj; 16.00 Klasični album; 17.10 Razširjeni zbornik: Na obisku pri...; 17.30 Romantične melodije; 18.00 Četrtovala srečanja; 18.25 Priključeni motivi.

KOPER
(Slovenski program)
7.00, 7.30, 8.25, 14.00, 15.00 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.45 Cestne razmere; 8.15 Radijski televizorji in filmski spored; 9.30 Val 202; 14.00 Na val Radija Koper; 14.15 Kinospored; 14.30 Zanimivosti; 15.10 Predstavitev oddaj, glasbene želje poslušalcev; 15.30 Po domače s pevci in ansambli narodnozabavne glasbe; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po želji; 17.00 Primorski dnevnik; 17.15 Aktualna tema; 17.40 Juke box.

KOPER
(Italijanski program)
7.30, 8.30, 13.30, 16.30 in 19.30 Dnevnik; 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.15 Kolodarski; 9.00 Casadei; 9.15 Suo e per le contrade; 9.32 Lucianoi donisiki; 10.00 Z nami; 10.15 Kiz; 10.30 Tomvia Garretta; 10.32 Glasbene prošnje; 10.45 Mozaik; 11.00 Ploščice; 11.15 Festivalbar; 11.32 Kim; 12.00 S prve strani; 12.05 Glasba po želji; 12.50 Ploščice; 14.33 Superklasika; 15.33 Poročila v nemščini; 15.36 Popevke; 16.00 Pojejo Umberto Tozzi, Flo in Gianni Togni; 16.45 Kantavtorji; 17.00 Gole maske, oziroma Luigi Pirandello; 17.15 Ploščice; 17.32 Crash; 17.55 Knjižne novice; 18.00 Jazz; 18.30 Kaj je novega; 19.10 Disko; 19.45 Nasevidenje jutri.

RADIO 1
7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00, 8.40 Glasbena kombinacija; 9.00 - 10.00 Glasbeno-govorni program; 11.00 Glasbena hiša; 11.34 Radijska nadaljevanka; 12.03 Jutrarnji varieté; 12.15 Master; 14.22 Ulica Astora Tenda Replay; 15.03 Glasbeni dokumentarec; 16.00 Poletje; 17.33 Master Under 18; 18.05 Koncerti komornega zbora RAI; 18.38 Pjele Frank Sinatra; 19.15 Draga glasba; 19.30 Jazz '82; 20.00 Eduardo in Carolina - radijska trojejanke; 21.32 Pogovori o umetnosti in kulturi; 22.07 Audiobox; 22.50 Glasbeni asterisk; 23.03 Telefonski pogovori.

LJUBLJANA
7.30, 8.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00 Poročila; 6.30 Prva jutranja kronika; 7.30 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, troci; 8.00 Druga jutranja kronika; 8.25 Iz naših sporedov; 8.30 Z radiom na noči; 9.05 Za šolo; 9.35 Mladina poje; 10.05 Z glasbo v dober dan; 10.35 Turistični varieté; 11.05 Rezervirano za...; 12.05 Ali poznate...; 12.55 Naše pesmi in ples; 13.10 Zvane molitve; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.00 Iz naših krajev; 14.30 Iz naših krajev; 14.30 Zvane priporočila vam...; 15.05 Priljubljena; 15.20 Koncert za mlade poslušalce; 15.40 Jevlinski koncert; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zvane glasba; 16.50 Radio da nes, radio jutri; 17.00 Vrtinje; 18.00 Studio ob 18.00; 19.00 Minutje s Kamniškimi kvintetom; 19.35 Lokalne radijske postaje; Minute z Borom Leskovcem; Kot skladatelj in dirigent; 20.35 Lahko noč, otroci; 20.45 Literarni večer; 22.45 Lese melodije; 23.30 Plesna glasba; 2.10 Mozaik lahke glasbe

Patronat KZ - INAC svetuje**Novi zakon daje tudi kmetovalcem pravico do dnevne odškodnine INAIL**

Vpr.: «Pred nekaj dnevi sem se doma ranil v roko, ko sem opravljal kmetko delo. Zatekel sem se v bolnišnico, kjer so mi obvezali roko in predpisali deset dni počitka. Ker plačujem kmetke pri spenke, me zanima, če imam pravico, da dobim od INAIL kakšno odškodnino.» I. A.

Zakon št. 251 z dne 10.5.1982, ki vsebuje norme glede zavarovanja proti nezgodam na delu, vendarle prinaša izmenjave pravic raznih kategorij zavarovancev, saj so sedaj tudi kmetje obdelili pravico do dnevne odškodnine za toliko dni, kolikor traja časovna absolutna nesposobnost za delo. Letni prispevek kmetičkih zavarovancev za INAIL se je tako povečal od lanskih 30.000 lir na 37.000 lir, torej 17.000 lir več, seveda z omejitvami za gorata področja. To je vsakega pomembna pridobitev za kmetičko prebivalstvo, saj so bile doslej zaščitene le poskodbne s stroji. Zavod INAIL mora izplačati odškodnino v roku 20 dni.

Zakon 251 je stopil v veljavo 15 dni po objavi v Uradnem vestniku, se pravi 30. maja 1982. Sporna je še zmetar interpretacija člena 21 zakona 251/82, saj ni tečno navedeno v besedilu, če se ta nova norma aplicira le od 1. junija dalje ali že od 1. januarja 1982 dalje. Menimo, da velja za vse letošnje leto in zato svetujemo vsem tistim, ki so utrpeli kako poskodo pri kmetičkem delu v prvih petih mesecih letošnje leta, naj nemudoma vložijo na INAIL prošnjo, s katero zahtevajo izplačilo dozorlih obrovov dnevne odškodnine na osnovi pre-

jemkov v industrijskem sektorju. Kar se vašega primera tiče, ni nobenih dvomov. Do nezgode je prišlo potem, ko je stopil v veljavo zakon št. 251 in zato imate pravico do dnevne odškodnine že od prvega dne po poskodbil. Predstavljamo si, da ste v bolnišnici javili zdravniku, da ste se ranili pri rednem opravljanju kmetičkega dela, kar nato avtomatično javijo zavodu INAIL. Če tega niste storili, bi bilo treba takoj to popraviti v vsakem primeru pa vložite na INAIL prošnjo, da vam izplača dnevno odškodnino vse dokler traja trenutna absolutna nesposobnost. Nato boste eventualno imeli pravico do rente, če bo trajna invalidnost presegala deset odstotkov.

PARTIZ - Čeprav se je pričakovalo, da bo z lanskimi ukrepi, namreč podpiranje številnih delniških zavodov in podjetij, francoska ekonomija zabeležila kak padeč, posebno ko smo dobi svetovne recesije, v Parizu ugotavljajo, da stevline industrijske družbe, posebno tiste, ki so bile podvržene, beležijo večji finančni uspeh. Deloma gre to na račun inflacije, torej večje denarne mase v obtoku, vendar ne gre le to, kajti v družbi Pechiney 'Igne Kullmann, to se pravi v kovinskih mejijski družbi, ki je bila nedavno skupnizirana, so zabeležili napredek v vnovčevanju produkta za 19,2 odst., na področju drugih kovčin, vstevši baker, so zabeležili povečanje 11,8 odst., v elektrojski skupini Thomson - CSF 8 odst. itd. Podobno se to dogaja tudi na področju avtomobilske industrije.

Rezultati jamarske sekcije Planinskega društva Tolmin

Jamarska sekcija pri Planinskem društvu Tolmin je bila ustanovljena 1971. leta. V desetih letih obstoja je pri raziskovanju podzemnega sveta na Tolminskem dosegla veliko uspehov. Za svoje uspešno delovanje je lani prejela tudi občinsko priznanje.

Tolminski jamarji so v preteklih letih raziskovali in merili brezna in jame na področju Kanina, Kobariškega Stola, Migovca, Razorja, Pologa, Trnovskega gozda, Trebuše, Kanalskega Loma in Banjšice. Izmerili in registrirali so 68 brezen in jam v skupni dolžini 15.000 metrov. Na kaninskem Velikem skednju so na višini 2000 metrov nad morjem raziskovali eno najgloblji jam s 150 metriko navpičnostjo.

Tudi preteklo 1981. leto so tolminski jamarji opravili veliko dela in dosegli velike uspehe. Glavno delovanje so usmerili v raziskovanje Kavne jame na Tolminskem Migovcu, kjer so opremili in pripravili za nadaljnje raziskave do sedaj najgloblje raziskano brezno. S tri dni trajajočo akcijo so prebili in razširili ožino in tako pripravili pot za nadaljevanje raziskav. Za prenos opreme, hrane in opremljanje je bilo potrebno izvesti nekaj večdnevnihih akcij.

V Kaninskem pogorju so jamarji raziskali in izmerili tri brezna in jame. Na Kopi nad izvirom slapa Boka so izmerili štiri brezna in jame. V Pološki jami so nadaljevali raziskave v sodelovanju z mednarodno speleološko odpravo - s Poljaki in Čehi. Daje so nadaljevali z raziskovanjem Jame v Zlebu pod planino Razor. Jama Mala Boka je ena večjih jam na Slovenskem in je

še vedno vodno aktivna. Z več delovnimi akcijami so premagali sifon in si odprli pot za nadaljnje raziskave.

Veliko dela so vložili v meritve v Zadiški jami. V treh letih so opravili kar 15 pohodov v jamo, kjer so raziskovali, pripravljali nove prehode in merili. Pri tem delu so naleteli na zanimivo najdbo - odkrili so dva primerka hroščka, ki po do sedaj znanih podatkih živi samo v tej jami. Letos umrl prof. Pretner z Inštituta za raziskovanje Krasa v Postojni, je hroščku dal ime Tolminensus, to je po kraju bivanja.

Na Banjšicah so jamarji izmerili dve brezni, eno teh še ni dokončno raziskano, ker je jamarjem pri raziskovanju v globlino 150 metrov zmanjkalo opreme.

Jamarji skrbijo tudi za mladinskih narasčajo. Za osnovnošolce so organizirali več predavanj o Krasu, pojavih in značilnostih naše gozdnega sveta.

Jamarsko sekcijo je denarno podprla Zveza organizacij tehnične kulture. Za dodeljena sredstva so nabavili opremo, merilne naprave, opremo za razsvetljavo, fotomaterial in opremo za bivačanje.

Za tekoče leto bo delovanje jamarjev usmerjeno v nadaljevanje lani začrtih raziskav, urejevanje dokumentacije že izmerjenih jam, in brezen, v sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije ter z Inštitutom za raziskovanje Krasa v Postojni. Predvidevajo tudi sodelovanje pri zveznih akcijah s klubom v Sloveniji. Skrbeli bodo tudi za pridobivanje in usposabljanje novih članov - jamarjev.

P. A. - OGAREV

Kako zbiramo školjke na znanstveni ali tudi samo na zbirateljski ravni**Mehkužec so doslej odkrili kar 130 tisoč vrst - Jadran je glede tega siromašen**

Kdo izmed nas ni vsaj enkrat, poleti ob morju, iz radovednosti pobral ob obali morsko šolkilo? Marsikdo je v potem, po bežnem ogledu, odvrnil, drugi so jo shranili in morda pričeli urejati zbirko.

Zbirka šolkil na znanstveni ali vsaj zbirateljski ravni pravzaprav ni lahka zadeva. Mehkužec, torej tistih morskih ali bolje vodnih živali, ki razpolagajo s apneustično «hišico» je približno 130 tisoč vrst in še največje množice zbirke ne morejo niti poznavati tega prirodnega bogastva. Šolkile delimo v šest razredov (classis) po razdelitvi, ki jo je utemeljil že znani švedski naravoslovec Linéj v 18. stoletju. Najbolj številni je razred Gastropoda, ki šteje približno 80.000 vrst, po večini morskih; to so polži, oziroma šolkile, ki imajo čilišico, ki se ovija v obliko spirale.

Kar 20.000 vrst je šolkil razreda Bivalvia. To so vse tiste šolkile, ki jih sestavljata dva enaka dela. Med mehkužce pa spadajo tudi vse vrste razreda Cephalopoda, ki so po navadi brez šolkile (kalamarji, sepi itd.). Nekoliko manj znani so razredi Polychaetofora (to so šolkile, ki so sestavljene iz osmih povezanih ploščic). Sca-rejši tistih morskih ali bolje vodnih živali, ki razpolagajo s apneustično «hišico» je približno 130 tisoč vrst in še največje množice zbirke ne morejo niti poznavati tega prirodnega bogastva. Šolkile delimo v šest razredov (classis) po razdelitvi, ki jo je utemeljil že znani švedski naravoslovec Linéj v 18. stoletju. Najbolj številni je razred Gastropoda, ki šteje približno 80.000 vrst, po večini morskih; to so polži, oziroma šolkile, ki imajo čilišico, ki se ovija v obliko spirale.

Tržačani in Goričani lahko najdemo že v Tržaškem zalivu in v Gradaščem velik izbor raznovrstnih šolkil. V nekaterih področjih je do 6-7 metrov globine mogoče najti do sto (ali celo več) različnih vrst. Samo na obali, v pesku ali med kamni, najdemo v nekaterih krajih tudi do petdeset različnih vrst. Seveda so šolkile, ki jih najdemo na obrežju, veli-kočas razredene in natečene. Če so dalj časa izpostavljene sončnim žarkom, izg

DEVETO SVETOVNO PRVENSTVO V KOLUMBIJI

KOSARKA

«PLAVI» ODPRAVILI ŠE GROBE KANADČANE

Jugoslavija zanesljivo zmaga - Srečanje prekinili zaradi incidentov, ki so jih povzročili nešportni Kanadčani - Žižić ugodno presenetil - Kvalifikacije končane

JUGOSLAVIJA — KANADA 88:78 (50:39)
JUGOSLAVIJA: Kičanović 20 (4:4), Žižić 4, Jerkov 10 (4:5), Knež 2, Radovanović 5 (1:5), B. Petrović 17 (1:1), Dalipagić 8, Delibašić 20 (4:4).
KANADA: Kelsey 6 (0:2), Simms 12 (4:7), Pasquale 4, Kazanowski 17 (4:7), Triano 20 (8:9), Granger 7 (1:1), Rautins 8, Wemington 4.
GLEDALECE: 5.000. **PET OSEBNIH NAPAK:** Triano (38), Rautins (39). **TEHNIČNE NAPAKE:** Granger (15), trener Donohue (37), Triano (38). **IZKLJUČITVI:** Granger (15) in Donohue (37).

BUCARAMANGA — V 40 letih trenerske kariere kaj takšnega se nisem doživel, se je po tekmi držal za glavo kanadski trener Jack Donohue. Od tako izkušnega trenerja najbrž res ne bi pričakovali, da bo uničil tekmo, svojo ekipo, sodelavce. Predolgo je s svojim vedenjem v Bucaramangi izžival nasprotne, kolege na trenerskih klopi, predvsem pa sodnike, da tega na koncu ne bi plačal. In plačal je. Drago!

Takoj je bilo videti, da narejejo s fanatizirani Kanadčani čakačo Jugoslovane predvsem z ostrino,

sploh ni moč opisati. Granger preprosto ni hotel z igrišča. Še naprej je provokiral, hotel celo teptati sodnika, tako da je moral posredovati policija. Pol ure se nemir ni podel. Svoje je dodalo še občinstvo in sodnika sta tekmo prekinili. Na ter dala organizatorjem 5 minut časa, da napravijo red. Jugoslovani so s sodnikom odšli v stališče, Kanadčani pa so se poigrali v dvorani in občinstvo se spodbujalo. Ko pa so ljudje videli, da bodo dvorano izpraznili, če ne bo red, so se umirili, «plavi» so se vrnili na igrišče, tudi sodnika, pa čeprav je prejel Brazilce Ramos dobil kovanec v glavo in je imel prebitko kožo.

S tem pa je tekma tudi v nadaljevanju izgubila svoj čar. Kanadčani so vedeli, da brez Grangerja sploh ne morejo presenetiti Jugoslovane, zato so igrali manj poletno, «plavi» pa so tudi umirjali igro, da ne bi prišlo do novih prekinitev. Kanadski trener je v zadnjih minutah, ko so Kanadčani zmanjšali razliko na 6 točk, skušal še enkrat vnesti zmago, tokrat je po sodniški mizi in dobil še eno tehnično napako.

Prave tekme za točki, ki veljajo v finalu, v Bucaramangi ni bilo. Jugoslovani so sicer vsikajko prišli v stališče, toda vsi so se zavedali, da boji ni bil takšen, kot bi moral biti, za kar pa so krivi predvsem Kanadčani sami. Ti so plačali svoj dolg tudi zaradi sodnikov samih, ker jih le-ti niso opozorili, če prvi dan, temveč so jim, preveril Francoz Mainini, dovoljevali vse, kar so si zahoteli, izmislili ali zrežirali. Zato niso mogli dovolj hitro domniti, da tako do konca ne bo šlo, pa so se opekli. In prav je tako. Košarkarske tekme morajo biti podobne športnemu boju.

IZJAVE

ŽERAVICA: «Fantje so zdržali in niso nasledili provokacij. To, da prvi koncu se ne bi smeli tako poigrali, pa kaj, ko igralci včasih hočejo dokazati, da so v vsem boljši, resnost popusti, opomini ne

pomagajo. Odlično je svojo nalogo opravil v obrambi Žižić, ki je s svojimi «crampami» nagnal Kanadčane izpod koša in vse je bilo odločeno. Kar zadeva incident, pa je bilo skoraj pričakovano, kajti Kanadčanom predloži niso smeli dovoliti njihovega vedenja».

DELBAŠIĆ: «Zdržali smo živčno vojo na začetku in to je odločilo. Tekma sicer ni bila na ravni, kot se za svetovno prvenstvo spodobi, toda to je tudi razumljivo glede na dogodeke».

RADOVANOVIĆ: «Nekaj takšnega še nisem videl, to je treba doživeti. Na koncu smo le zasluženo zmagali».

STANIĆ: «Poglavito je, da fantje niso odgovorili na provokacije, potem je bilo vse lahko».

JERKOV: «Tekma je bila pravzaprav neregularna. Toda takšnih stvari na košarkarskih igriščih le ne bi smeli dovoliti».

STANE TRBOVČ

Pironi v Parizu
PARIZ — Nesrečna ferrarijevega pilota Pironija so včeraj prepeljali iz klinike v Heidelbergu,

kjer se je zdravil, v Pariz. Zdravniki so izjavili, da se je zdravstveno stanje francoskega pilota formule 1 znatno izboljšalo, vendar ne morejo še z gotovostjo povedati, ali bo Pironi popolnoma ozdravel in bil še sposoben sedeti za volan.

ATLETIKA

Nekaj odličnih rezultatov

ZÜRICH — Kot je bilo pričakovati, je sinočnji atletski miting v Zürichu navrgel vrsto odličnih rezultatov, čeprav ni padel noben svetovni rekord.

Američani so bili seveda v ospredju. Lewis je skočil v daljino kar 8,58 m. štafeta 4x100 m je le za las zgrešila svetovni rekord. Olse je skočil s palico 5,70 m. Smith pa je pretekel 100 m v 10"09.

Od ostalih izjeda naj omenimo zmago Cioja na 800 m in Crama (oba VB) na 1.500 m (3'33"66).

Med ženskami pa je blestela češkoslovaška Kratochvílová, ki je 400 m pretekla v 48"86.

NA MEDNARODNEM KOŠARKARSKEM TURNIRJU ZA «5. TROFEJO RIVIERA»

BENEŠKI CARRERI PRVO MESTO

V sinočnjem finalu je z dvema točkama razlike premagala tržaškega prvoligaša Bic - Ljubljancani tretji - Subotić najboljši strelec

Beneška Carrera je osvojila prvo mesto na mednarodnem košarkarskem turnirju za «5. trofejo Riviera», ki ga je priredilo miljsko športno društvo Internazionale.

Benečani so namreč sinoči v velikem finalu premagali tržaškega prvoligaša Bic, in to s istim izidom, s katerim so Tržičani dan prej premagali Olimpijo (94:92).

Ljubljancani so zasluženo osvojili tretje mesto, s tem da so premagali moštvo Monaco, ki je igralo brez Laurela.

Turnir je povsem uspel. Le škoda, da je prvi dan organizatorjem najgalje v prvi in da so morali vse tekme igrati v tržaški sporni palači, s čimer je prireditev izgubila svojo tradicionalno in slikovito lokacijo, glavni trg v Miljah.

Po turnirju je sledilo bogato nagrajevanje. Med nagradami je bil tudi Olimpijin košarkar Subotić, ki

je bil najboljši strelec turnirja (78 točk v dveh tekmah).

Finala za 3. mesto
Olimpija — Monaco 92:83 (50:43)

OLIMPIJA LJUBLJANA: Mofardin, Brodnik 10, Lorbek 4, Polanec 26 (2:4), Subotić 36 (8:12), Hauptman 28, Vujčić 6 (2:3), Mičunović 2.

MONACO: Barbino, Zuttion 16 (4:7), Bengaber 4 (4:7), Tupet, Baucher 20 (2:2), Brostherhouse 1 (1:3), Allen 27 (3:7), Hrhifin 11 (1:3).

SODNIKA: Mogorovich in Allegretto (oba iz Trsta).

PM: Olimpija 12:19, Monaco 15:29. **ON:** Olimpija 25, Monaco 9. **PON:** Brodnik (32) in Subotić (39).

Ljubljanska Olimpija je zanesljivo premagala moštvo Monaco in tako osvojila tretje mesto na tem turnirju. Monaco je igral brez svojega najboljšega košarkarja Richa Laurela, ki se je vrnil v Francijo.

Enega od organizatorjev turnirja Alda Russignana smo vprašali, kako to, da je Laurel lahko igral v prvem srečanju, včeraj pa ne.

«Za Laurela smo dobili posebno dovoljenje, da lahko nastopa na turnirju. Iz nejasnih razlogov pa je vodstvo francoskega moštva poslalo domov Laurela, nam je dejal Russignan».

Tudi tokrat je bil pri Olimpiji Subotić izredno razpoložen. Dosegel je kar 36 točk. Dobro je igral tudi Polanec. Pri Monaco sta bila najboljša Baucher in American Allen.

Finala za 1. mesto
Carrera — Bic 94:92 (46:42)

CARRERA BENEŠKE: Gracis 23 (1:1), Ceron, Palumbo 8, Lambert 18 (0:2), Seegobold, Silverstrin 12 (2:3), Jackson 27 (9:11), Gattori 6 (0:8), Valentini, Gorgheito 2.

BIC TRST: Robinson 27 (7:10), Valenti 9 (1:2), Fabricatore 12, Bertolotti 25 (7:7), Tonut 13 (5:8), Čuk, Zarotti 3 (1:3), Bobicchio 1 (1:2), Acostino.

SODNIKA: Gorlato in Nadalutti (oba iz Vidma).

Beneška Carrera je s košem Jacksona v zadnji sekundi premagala tržaški Bic in tako osvojila prvo mesto.

Tekma je bila vseskozi izenačena.

Bruno Nöckler in dva trenerja smrtno ponesrečeni

Italijanski smučarski svet in ves športni svet je včeraj zjutraj pretresla novica, da so se v Novi Zelandiji smrtno ponesrečili trije člani italijanske smučarske reprezentance. Smučar Bruno Nöckler, trener Ilario Pegorari in kondicijski trener Karl Pichler so izgubili življenje v prometni nesreči, ko so čelno trčili v neki drugi avtomobil. Vzroki nesreče še niso pojasnjeni.

Italijanski smučarski reprezentanti so se ta čas pripravljali v Novi Zelandiji na novo smučarsko sezono. Smrt vseh treh je močno odjeknila v Italiji in Evropi, saj so bili vsi trije zelo cenjeni. Nöcklerjeva, Pegorarijeva in Pichlerjeva smrt pa pomeni tudi hudo udarec za italijansko reprezentanco.

Nöckler je veljal za brezkompromisnega smučarja, njegov največji uspeh pa je bilo šesto mesto n. olimpiadi v Lake Placidu. Pegorari pa je bil velik smučarski izvedenec, tudi član italijanske reprezentance in zmagovalac enega evropskega pokala, medtem ko je Pichler skrbel za atletsko pripravo atletov.

NOGOMET

V OKVIRU ITALIJANSKEGA POKALA

Triestina ugodno presenetila

Tržačani so izenačili z nevarno Sampdoria - Strelca golov sta bila Ascagni in Scanziani - Mancini in Francis razočarala

Triestina Sampdoria 1:1 (1:1)

STRELCA: Ascagni (Triestina) v 9. min., Scanziani (Sampdoria) v 31. minuti.

TRIESTINA: Nieri, Costantini, Trevisan, Leonarduzzi, Mascheroni (od 58. min. Zanini), Pasciullo (od 87. min. Predin), De Falco, Pedrazzini, Prevodini (od 84. min. Tolfo), Ruffini, Ascagni.

SAMPDORIA: Bistazzoni, Ferroni, Vullo, Pellegrini (od 71. min. Rosi), Guerrini, Renica, Brady, Maggiora, Francis, Scanziani, Mancini (od 60. min. Chiorri).

SODNIK: Altobelli iz Rima. **GLEDALECE:** okrog 12 tisoč. Triestina je v sinočnji otvoritveni tekmi v okviru tekmovalja za

lido moštvo. Buffoni je letos posvetil veliko pozornosti obrambi in ta res ni razočarala, nekaj vrzeli pa je bilo zaslediti na polovici igrišča v vezni vrsti, ki je zlasti v drugem delu prvega polčasa slabo pokrivala prostor. Na vsak način pa so napadali, predvsem De Falco in Ascagni, dokazali, da so med boljšimi v C-1 ligi.

Tržačani so tekmo začeli zelo poletno in povedli že v 9. min., ko je Ascagni izkoristil lepo podajo De Falca in zatresel mrežo gostov. Od tedaj je Sampdoria pritisnila in uspešno ji je izenačiti po zaslugi Scanzianija. V drugem polčasu je prišlo do nekaterih zametov, ki so očitno bolj koristile gostom. Tako je bil Chiorri, ki je zamenjal Mancinija, zelo nevaren, vendar se rezultat do konca srečanja ni spreminil.

VČERAŠNJI IZIDI

PRVA SKUPINA

Monza - Benevento 1:1

Palermo - Torino 0:0

Reggina - Cagliari (prekinjena pri rezultatu 1:0)

DRUGA SKUPINA

Brescia - Varese 1:2

Pistoiese - Ascoli 1:3

Triestina - Sampdoria 1:1

TRETTJA SKUPINA

Atalanta - Avellino (danes)

Lazio - Perugia 3:2

Salernitana - Napoli 0:1

ČETRTA SKUPINA

Bologna - Campobasso 2:0

Cavese - Pisa 0:1

Nocerina - Fiorentina 0:5

PETA SKUPINA

Lecco - Verona 0:2

Modena - Como 0:1

Spal - Roma 1:1

ŠESTA SKUPINA

Catania - Juventus 1:1

Genoa - Padova 1:1

Pescara - Milan 1:1

SEDMA SKUPINA

Arezzo - Catanzaro 1:0

Cremonese - Paganese 0:0

Sambenedettese - Cesena 0:0

OSMA SKUPINA

Foggia - Udinese 0:2

L. Vicenza - Bari 1:1

Rimini - Inter 0:1

V torek zvečer

Bic — Olimpija 94:92 (46:50)

BIC TRST: Tonut 14 (4:4), Fabricatore 14, Valenti 6, Robinson 26 (8:13), Bertolotti 28 (4:8), Bobicchio 6, Zarotti 2, Čuk.

OLIMPIJA LJUBLJANA: Brodnik 16 (2:3), Polanec 18 (4:4), Subotić 42 (10:14), Hauptman 6 (2:3), Vujčić 8, Mičunović, Mofardin 2, Lorbek.

italijanski pokal ugodno presenetila. Tržačani so namreč izenačili proti Sampdorii, ki letos ne skriva svojih ambicij, saj se je tudi ustrezno ojačala in «potrosila» lepo kopico milijard za nakup novih igralcev. Vendar so prav novinci Sampdorie razočarali, v prvi vrsti Mancini, katerega je Costantini odlično pokrival, nato pa še Francis, ki je bil le malo pri zgoli.

Triestina se je predstavila kot so-

NAŠE ENAJSTERICE NA PRIPRAVH ZA NASTOP V AMATERSKIH LIGAH

Kras z velikimi ambicijami

Na igrišču v Repnu so se v ponedeljek zbrali novi in stari igralci Krasa. Po treningu smo se približali novemu trenerju ekipe Mandančiču, da bi ga povprašali za mnenje o poteku priprave in o možnostih moštva.

«Najprej bomo s «footingom» vadili kondicijo, kmalu pa bomo začeli s treningi na igrišču, saj bomo že 27. t.m. odigrali prvo tekmo na memorialu «Zarka Raceta» na Prosenu. Nato pa se bo začel naš turnir, tako da bomo imeli do začetka prvenstva (19. septembra, ep. ur.) kar precej dela. Z ekipo sem precej zadovoljen, saj upam, da mi bo uspelo popraviti nekaj huj, ki jih je pokazalo v prejšnjem prvenstvu. V mislih imam predvsem sredino igrišča. V lanskem prvenstvu so vezni igralci premalo igrali nasprotnike, kar pa je povzročilo precejšnje preglavice obrambi, ki je prešla preveč zadetkov. Vsekakor pa se igra ekipe ne bo bistveno spremenila. Dalje bomo v obrambi igrali s sistemom mož na moža, v napadu pa bomo igrali z dvema napadalcem. Glede na možnost ekipe pa menim, da bi se morali na koncu prvenstva 2. AL uvrstiti na peto ali šesto mesto, čeprav je naše skrito upanje, da bi lahko z nekoliko sreče sodelovali v boju na napredovanje».

Iz razgovora, ki smo ga imeli z voditeljem društva izhaja dejstvo, da bo letos Kras zelo aktiven tudi na mladinskem področju, saj bo s svojo ekipo nastopal v prvenstvu za-

četnikov. Ekipo bo treniral Vinko Hafner. Skupno z društvi Primorja in Primorca pa bodo sestavili tudi ekipo naraščalnikov, ki bo nastopala z dresom Primorja in je bo treniral Štefan Perot. Mislimo, da gre za hvalavredno pobudo. V program Krasa je tudi čimprej prijeteljska tekma s kakim boljšim moštvom, kakor na primer Triestino. I. P.

SZ KRAS 1982/83

VRATARJI
 Paolo Coronica. (1956), Teodoro Pancullo (1957), Mauro Papandreu (1957).

BRANILCI
 Marcello Dilich (1949), Sandi Klun (1958), Darko Škabar (1960), Auro Suga (1957), Peter Terčon (1958), Paolo Villata (1956).

VEZNI IGRALCI
 Ladi Blažina (1950), Fabio Corbatti (1959), Miloš Milič (1957), Dario Olivo (1955), Claudio Puntar (1953), Rudi Purč (1964).

NAPADALCI
 Sergio Colja (1957), Gabrijel Fer-

folja (1957), Mauro Guglia (1959), Nello Lanza (1955), Ljubo Milič (1954), Sergio Olivo (1960), Franco Samec (1955).

PRIHODI
 Fabio Corbatti (1959) - vezni igralec (Vesna), Paolo Coronica (1956) - vratar (Ponziana), Sandi Klun (1958) - branilec (Breg), Dario Olivo (1955) - vezni igralec, Franco Samec (1955) - napadalec (Breg).

ODHODI
 Mario Paulin - vratar (opustil aktivnost), Marjan Štoka - branilec (Primorje), Walter Verch - vezni igralec (Opicina).

izvršili na tem griču, pod srednjeveško in poznoantično plastjo pokazali tudi prazgodovinski ostanki iz dobe gradišč.

Ker smo že na miljskem teritoriju, bomo še omenili Štarmar pri Zavljah in sicer območje, ki je nad malim porčim pod cisternami rafinerije Total, pred izlivom Ospa. Tu je že v rimski dobi stal pomol, katerega ostanki so še dandanes prav dobro vidni. Ker so v začetku šestdesetih let ozemlje nad obalo namenili dvema naftnima cisternama, je tržaško skrbništvo za spomeniško varstvo na tem mestu v letih 1962 in 1964 opravilo zaščitna izkopavanja. Pod srednjeveško in rimsko plastjo so arheologi odkrili tudi bogato prazgodovinsko plast, ki je časovno pripadala železni in tudi pozni bronasti dobi. Takoj po izkopavanjih so na tem območju zgradili omenjeni cisterne in tako za vselej onemogočili naknadne arheološke raziskave. Prav gotovo je bil na tem mestu že od prazgodovinske dobe naprej pristan s trgovskimi skladišči in raznimi zgradbami. Na ta pomembni arheološki objekt nas danes spominja le kak drobec keramike ali kocka rimskega mozaika, ki jih bomo našli na obrežju.

V zvezi z gradišči še omenimo, da sta za časa Marchesettija na vrhu Medvedjaka pri Repentabru in na vrhu Velike Groblje med Bazovico in Gročano stali veliki gomili iz kamena. Marchesetti celo omenja, da so pri gomili na Medvedjaku našli bronasto sponko. Dandanes bomo na teh vrhovih opazili le razmetano kamenje, ki dokazuje, da sta bili gomili uničeni ali namerno prekopani. Gomila na Veliki Groblji je bila baje odprta šele v pojnvi dobi, vendar na žalost ne vemo ne o raziskovalnih ne o morebitnih najdbah popolnoma ničesar. Verjetno so bili v teh gomilah grobovi iz starejše faze kulture gradišč.

KOLUMBIJA '82 • KOLUMBIJA '82 • KOLUMBIJA '82

A SKUPINA (BOGOTA)			
1. kolo			
ZDA - Kitajska	96:73 (47:40)		
Španija - Panama	88:85 (47:40)		
2. kolo			
ZDA - Panama	100:79 (46:45)		
Španija - Kitajska	108:78 (64:29)		
3. kolo			
Panama - ZDA	109:99 (50:49)		
Španija - Kitajska	121:92 (63:54)		
Končna lestvica			
Španija	3 3 0 305:262 6		
ZDA	3 2 1 295:261 4		
Panama	3 1 2 285:290 2		
Kitajska	3 0 3 243:325 0		
V finalni skupini bodo igrala Španija in ZDA, v tolažilni pa Panama in Kitajska.			
B SKUPINA (MEDELLIN)			
1. kolo			
SZ - Slo. obala	129:80 (75:39)		
Avstralija - Brazilija	75:73 (30:28; 67:67)		
2. kolo			
SZ - Avstralija	108:69 (53:30)		
Brazilija - Slo. obala	102:79 (60:31)		
3. kolo			
SZ - Brazilija	99:92 (53:51)		
Avstralija - Slo. obala	80:59 (34:25)		
Končna lestvica			
SZ	3 3 0 336:241 6		
Avstralija	3 2 1 224:240 4		

STANKO FLEGO

KRATEK PREGLED PRAZGODOVINE TRŽAŠKEGA KRASA

Morda so na področju tega gradišča prebivali ljudje tudi v srednjem veku, vendar nimamo za poselitve iz tega obdobja zanesljivih arheoloških dokazov, saj so se na tej vzpetini do nedavnega razprostirali vinogradi in njive, ki so morda uničili najbolj recentne sledove človeške poselitve.

Tudi to gradišče, kot namreč večino drugih, ki smo jih doslej obravnavali, je doletela žalostna usoda, tako da je danes skoraj popolnoma uničeno. V prejšnjem stoletju so namreč na vrhu tega gradišča zgradili obsežno smodnišnico. Ob koncu druge svetovne vojne so te objekte porušili. Kasneje so vzhodni del te vzpetine pričeli uporabljati kot kamnolom za tržaško cementarno. Končni udarec temu edinstvenemu prazgodovinskemu spomeniku pa je zadal novi vodni rezervoar, ki so ga pričeli graditi leta 1977 na zahodnem delu vzpetine. Tako je bil uničen najzanimivejši in hkrati najbolj ohranjeni predel nekdanjega gradišča. Tedaj so seveda prišle na dan številne keramične najdbe in nadzorništvo za spomeniško varstvo je po vodstvom prof. Franca Maselli - Scottija v letih 1977, 1978 in 1979 opravilo, na sicer zelo omejeni površini med rezervoarjem in robom vzpetine, ciklus arheoloških izkopavanj,

ki so dala zelo zanimive rezultate. Odkopali so namreč več stratigrafsko zaporednih, z manjšimi apnenčastimi ploščami tlakovanih ambientov prazgodovinskih zgradb, v katerih je bilo veliko fragmentov raznolikih keramičnih posod. In prav ta bogata in za naše kraje skoraj edinstvena stratigrafija predstavlja najzanimivejši aspekt tega gradišča. Tipologija keramičnih posod, ki so jih odkrili v različ

Opozarjamo namreč, da bodo v smislu drugega odstavka čl. 6 pravilnika izplačilne nagrade poprečje vseh pozitivnih in negativnih razlik srednjih učinkovitih donosov vsakega šestmesečja ter 8% pomnoženo s številom šestmesečij, v katerih so izplačljive obveznice ostale v veljavi.